

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) nr 531/2012,

13. juuni 2012,

mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires

(uuesti sõnastatud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eelkõige selle artiklit 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust [\(1\)](#),
olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt [\(2\)](#)
ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. juuni 2007. aasta määrust (EÜ) nr 717/2007 (milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes ühenduse piires) [\(3\)](#) on oluliselt muudetud [\(4\)](#). Kuna sellesse tuleb teha täiendavaid muudatusi, tuleks määrus selguse huvides uuesti sõnastada.
- (2) Ka käesoleva määruse eesmärgiks peaks jääma riigisiseste ja rändlustariifide erinevuse vähendamine, mis seati eesmärgiks komisjoni võrdlusuuringute raamistikus 2011–2015, mille i2010 kõrgetasemeline tööühm kiitis heaks 2009. aasta novembris, ning mis esitati komisjoni teatises „Euroopa digitaalne tegevuskava”. Kavandatav rändlusteenuste ja riigisiseste teenuste eraldi osutamine peaks suurendama konkurentsi ja seetõttu langetama klientide jaoks hindu ning looma liidus rändlusteenuste siseturu, kus puuduvad märkimisväärsed erinevused riigisiseste ja rändlustariifide vahel. Kogu liitu hõlmavad rändlusteenused võivad ergutada telekommunikatsiooni siseturu väljakujunemist liidus.
- (3) Seni, kuni riigisisest tasud erinevad märkimisväärselt rändlustasudest, ei ole võimalik väita, et telekommunikatsiooni siseturg on olemas. Seetõttu peaks lõppeesmärgiks olema riigisiseste tasude ja rändlustasude vahelise erinevuse kõrvaldamine, mis läbi luuakse mobiilsideteenuste siseturg.
- (4) Üldkasutatavate mobiilsidevõrkude kasutajate (näiteks üliõpilased, ärireisijad ja turistid) poolt kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste eest makstavate hindade kõrge tase on märkimisväärne takistus mobiilseadme kasutamisele välisriigis kõikjal liidus, ning on tarbijate, riikide reguleerivate asutuste ja liidu institutsioonide jaoks mureküsimus, kuna kujutab endast märkimisväärselt tõket siseturu sujuvale toimimisele. Ülemäära kõrged jaehinnad tulenevad välismaise vastuvõtva võrguoperaatori nõutavatest kõrgetest hulgihindadest ja paljudel juhtudel ka kliendi võrguoperaatori nõutavatest kõrgetest jaemüügi lisatasudest. Konkurentsi puudumise tõttu ei tunnetata jaekliendid sageli hulgihindade langetamise mõju. Kuigi mõned operaatorid on viimasel ajal kehtestanud tariifiskeeme, mis pakuvad klientidele soodsamaid tingimusi ja mõnevõrra madalamaid hindu, on endiselt ilmne, et kulude ja hindade vaheline suhe ei ole kaugeltki selline, mis valitseks konkurentstile rajatud turul.

- (5) Kõrged rändlustasud takistavad liidu jõupingutusi areneda teadmuspõhiseks majanduseks ja muuta tegelikkuseks 500 miljoni tarbijaga siseturg. Mobiilset andmesideliiklust lihtsustatakse piisava raadiospektri eraldamisega, et tarbijad ja ettevõtjad saaksid kasutada kõne-, SMS- ja andmesideteenuseid kõikjal liidus. Mitmeaastase raadiospektripoliitika programmiga, mis võeti vastu otsusega nr 243/2012/EL, [\(5\)](#) nähakse ette piisava ja asjakohase spektri õigeaegne eraldamine, et toetada liidu poliitika eesmärke ja kõige paremini rahuldada kasvavat nõudlust traadita andmeside järele, ning sillutatakse teed arengule, mis võimaldab liidul saavutada juhtrolli lairibaühenduste kiiruses, liikuvuses, katvuses ja läbilaskevõimes, soodustades uute ärimudelite ja tehnoloogiate teket ning seeläbi vähendades rändluse struktureid probleeme hulgmüügitasandil.
- (6) Internetiühendusega mobiilseadmete laialdase kasutuse tõttu omandab andmerändlus väga suure majandusliku tähtsuse. See on otsustav kriteerium nii kasutajate kui ka rakenduste ja sisu pakkujate jaoks. Kõnealuse turu arengu soodustamiseks ei tohiks andmeedastuse hinnad majanduskasvu takistada.
- (7) Komisjon märkis teatises Euroopa Liidu rändlusteenuste arengu olukorda käsitleva vahearuande kohta, et tehnoloogia areng ja/või rändlusteenuste alternatiivteenused (näiteks IP-kõne või WiFi) võivad suurendada konkurentsi liidu rändlusteenuste siseturul. Kuigi neid alternatiivteenuseid, eelkõige IP-kõne teenuseid kasutatakse siseturul üha enam, ei ole nende puhul rändlusteenuse kasutamine oluliselt kasvanud.
- (8) Mobiilse andmesideliikluse kiiret arengut ning välisriigis kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuseid kasutavate klientide arvu suurenemist arvesse võttes on vaja suurendada konkurentsivõimet ning töötada välja uued ärimudelid ja tehnoloogiad. Rändlustasude reguleerimist tuleks kavandada viisil, mis ei takistaks konkurentsi veelgi madalamate hinnatasemetega kehtestamiseks.
- (9) Isikute liikuvusel ja digitaalandmete vahetamisel põhineva Euroopa sotsiaal-, haridus-, kultuuri- ja ettevõtluspiirkonna loomine peaks lihtsustama inimestevahelist suhtlemist, et ehitada üles tõeline kodanike Euroopa.
- (10) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/19/EÜ elektroonilistele sidevõrkudele ja nendega seotud vahenditele juurdepääsu ja vastastikuse sidumise kohta (juurdepääsu käsitlev direktiiv), [\(6\)](#) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/20/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenustega seotud lubade andmise kohta (loadirektiiv), [\(7\)](#) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv), [\(8\)](#) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/22/EÜ universaalteenuse ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul (universaalteenuse direktiiv) [\(9\)](#) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv), [\(10\)](#) (edaspidi koos „elektroonilise side 2002. aasta reguleeriv raamistik”) on vastu võetud eesmärgil luua liidus elektroonilise side siseturg, mis suurema konkurentsi kaudu tagab tarbijakaitse kõrge taseme.
- (11) Määrus (EÜ) nr 717/2007 ei ole eraldiseisev meede, vaid täiendab ja toetab – kogu liitu hõlmava rändlusega seoses – elektroonilise side 2002. aasta reguleerivas raamistikus sätestatud eeskirju. Nimetatud raamistikuga ei ole antud riikide reguleerivatele asutustele piisavalt vahendeid, et võtta tulemuslikke ja otsustavaid meetmeid rändlusteenuste hinnakujunduse suhtes liidu piires, ning seega ei ole see taganud rändlusteenuste siseturu

sujuvat toimimist. Määrus (EÜ) nr 717/2007 oli sobiv vahend selle olukorra parandamiseks.

- (12) Elektroonilise side 2002. aasta reguleeriv raamistik tugineb põhimõttele, et reguleerivaid eelkohustusi tuleks kehtestada vaid juhul, kui puudub tulemuslik konkurents, ning sellega nähakse ette protsess, mis hõlmab riikide reguleerivate asutuste kohustust korrapäraseks turuanalüüsiks ja kohustuste läbivaatamiseks, mis viib eelkohustuste kehtestamiseni olulise turujõuga ettevõtjatele. Selle protsessi koostisosad on oluliste turgude kindlaksmääramine kooskõlas komisjoni soovitusena oluliste toote- ja teenuseturgude kohta elektroonilise side sektoris, mis vajavad eelnevat reguleerimist kooskõlas direktiiviga 2002/21/EÜ ⁽¹¹⁾ (edaspidi „soovitus“), kindlaksmääratud turgude analüüsimine kooskõlas komisjoni suunistega turuanalüüsi ja märkimisväärse turujõu hindamise kohta vastavalt liidu elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste reguleerivale raamistikule, ⁽¹²⁾ märkimisväärse turujõuga ettevõtjate nimetamine ja eelkohustuste kehtestamine nendele ettevõtjatele.
- (13) Soovitus määrati kindlaks eelnevalt reguleerimist vajava olulise turuna üldkasutatavate mobiilsidevõrkude rahvusvahelise rändluse riigisisene hulgiturg. Rahvusvahelise rändluse riigisiseste hulgiturgude analüüsimisel tehtud töö, mida riikide reguleerivad asutused on teinud nii iseseisvalt kui ka Euroopa reguleerivate organite töörühmas (ERG) ja selle õigusjärglane elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ametis (BEREC), mis asutati määrusega (EÜ) nr 1211/2009, ⁽¹³⁾ on näidanud, et riigi reguleerival asutusel üksi ei ole võimalik nimetatud korra alusel tõhusalt tegelda kogu liitu hõlmava rändluse kõrgete hulgihindadega, kuna rahvusvahelise rändluse eritingimuste, sealhulgas selle piiriülese olemuse tõttu on raske välja selgitada märkimisväärse turujõuga ettevõtjaid. Pärast määruse (EÜ) nr 717/2007 jõustumist jäeti rändlusturg muudetud soovitusel reguleerimisalast välja ⁽¹⁴⁾.
- (14) Lisaks sellele asuvad mobiilsideteenuse klientide huvide kaitsmise ja edendamise eest vastutavad riikide reguleerivad asutused tavaliselt asjaomase riigi territooriumil ega saa kontrollida teises liikmesriigis asuva külastatava võrgu operaatoreid, kelle käitumisest kliendid rahvusvaheliste rändlusteenuste kasutamisel sõltuvad. See takistus võiks vähendada ka nende meetmete tõhusust, mida liikmesriigid on võtnud neile jäänud pädevuse piires tarbijakaitse eeskirjade kehtestamiseks.
- (15) Sellises olukorras tunnetavad liikmesriigid survet võtta meetmeid rahvusvahelise rändluse taseme reguleerimiseks, kuid elektroonilise side 2002. aasta reguleerivas raamistikus riikide reguleerivate asutuste kehtestatav reguleerivate eelkohustuste mehhanism ei ole osutunud piisavalt tõhusaks, et võimaldada neil asutustel tegutseda asjaomasel turul otsustavalt tarbijate huvides.
- (16) Euroopa Parlamendi resolutsioonis Euroopa elektroonilise side reguleerimise ja turgude kohta ⁽¹⁵⁾ kutsuti komisjoni üles välja töötama uusi algatusi piiriülese mobiilsideteenuse kõneliikluse suurte kulude vähendamiseks, samas kui Euroopa Ülemkogu otsustas 23.–24. märtsi 2006. aasta kohtumisel, et keskendatud, tõhus ja integreeritud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia poliitika nii liidu kui ka riikide tasandil on majanduskasvu ja tootlikkust käsitlevate eesmärkide saavutamiseks hädavajalik, ning märkis sellega seoses rändlustasude vähendamise tähtsust konkurentsivõimele.
- (17) Elektroonilise side 2002. aasta reguleeriva raamistiku eesmärk oli tol ajal ilmnunud kaalutluste põhjal kõigi tökete kõrvaldamine liikmesriikidevaheliselt kaubanduselt ühtlustatavas valdkonnas, muu hulgas seoses meetmetega, mis mõjutavad rändlustasusid. Siiski ei tohiks see takistada ühtlustatud eeskirjade vastuvõtmist kooskõlas muude kaalutlustega, et leida kõige tõhusamad vahendid rändlusteenuste siseturul konkurentsi tugevdamiseks ja tarbijakaitse kõrge taseme saavutamiseks.

- (18) Käesolev määrus peaks seetõttu võimaldama kõrvale kalduda elektroonilise side 2002. aasta reguleeriva raamistiku, eelkõige raamdirektiivi kohaselt kohaldatavatest eeskirjadest, mille kohaselt tuleks pakutavate teenuste hinnad määrata märkimisväärse turujõu puudumisel kindlaks kaubanduskokkuleppega, ning seeläbi võimaldama täiendavate reguleerivate kohustuste kehtestamist, mis vastavad kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste eripärale.
- (19) Rändluse jae- ja hulgiturgude ainulaadsete omadustega on põhjendatavad erakorralised meetmed, mis väljuvad elektroonilise side 2002. aasta reguleerivas raamistikus tavaliselt kasutatavate meetmete piiridest.
- (20) Ühist ja ühtlustatud lähenemisviisi tuleks rakendada selle tagamiseks, et maapealsete üldkasutatavate mobiilsidevõrkude kasutajad ei maksaks liidus reisides kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste eest ülemäära kõrget hinda, tugevdades seeläbi rändlusteenuse osutajate vahelist rändlusteenustealast konkurentsi, saavutades tarbijakaitse kõrge taseme ja säilitades nii stiimulid uuendusteks kui ka tarbijatele valikuvõimaluse. Pidades silmas asjaomaste teenuste piiriülest iseloomu, on vaja nimetatud ühist lähenemisviisi, et rändlusteenuse osutajad võiksid tegutseda ühtses sidusas reguleerivas raamistikus, mis põhineb objektiivselt kehtestatud kriteeriumidel.
- (21) Määrus (EÜ) nr 717/2007 kaotab kehtivuse 30. juunil 2012. Enne selle kehtivusaja lõppemist on komisjon teinud vahetõttu vastavalt kõnealuse määruse artiklile 11, mille kohaselt tuleb hinnata, kas kõnealuse määruse eesmärgid on saavutatud, ning käsitleda rändlusklientidele pakutavate kõne-, SMS- ja andmesideteenuste hulgi- ja jaehindade muutusi. Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud 6. juuli 2011. aasta aruandes määruse (EÜ) nr 717/2007 toimimise läbivaatamise tulemuste kohta jõudis komisjon järeldusele, et pärast 30. juunit 2012 on asjakohane pikendada määruse (EÜ) nr 717/2007 kohaldamisala.
- (22) Andmed, mis käsitlevad kogu liitu hõlmavate kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste hinna muutusi pärast määruse (EÜ) nr 717/2007 jõustumist, sealhulgas eelkõige riikide reguleerivate asutuste kogutud ja igas kvartalis BERECi kaudu esitatud andmed, ei võimalda järeldada, et hulgi- ja jaemüügitasandi konkurents oleks mõistlikult väljakujunenud ja jätkuks reguleerivate meetmete puudumise korral tõenäoliselt ka pärast 2012. aasta juunit. Andmed osutavad sellele, et rändluse hulgi- ja jaehinnad on senini palju kõrgemad kui riigisisised hinnad ja jäävad endiselt määrusega (EÜ) nr 717/2007 kehtestatud piirhindade raamesse või on nendele lähedased ning allpool kõnealuseid piirhindu on konkurents piiratud.
- (23) Määruse (EÜ) nr 717/2007 alusel hulgi- ja jaemüügitasandil kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste suhtes kohaldatavate regulatiivsete kaitsemeetmete kehtivusaja lõppemine 2012. aasta 30. juunil kätkeks seega märkimisväärset ohtu, et rändlusteenuste siseturul puuduv konkurents surve ja rändlusteenuse osutajate motivatsioon rändlustulu suurendada toovad kaasa sellised kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste hulgi- ja jaehinnad, mis tegelikult ei kajasta mõistlikult teenuse osutamise kulusid, see aga seaks ohtu kõnealuse määruse eesmärgid. Reguleerivat sekkumist mobiilside rändlusteenuste turul tuleks seega pärast 30. juunit 2012 veel pikendada, et tagada siseturu sujuv toimimine, võimaldades konkurentsil välja kujuneda ja tagades samas klientidele, et neilt ei võeta konkureerivate riigisiseste hindadega võrreldes ülemäära kõrget tasu.
- (24) Riikide reguleerivad asutused peaksid edendama raamdirektiivi artiklis 8 sätestatud poliitikaeesmärki, mis käsitleb lõpptarbijate võimalusi pääseda juurde teabele või seda levitada ning kasutada tema valitud rakendusi ja teenuseid.

- (25) Selleks et tõhusam, integreeritum ja konkurentsipõhisem rändlusteenuste turg saaks välja areneda, ei tohiks olla piiranguid, mis takistavad ettevõtjatel pidada tõhusaid läbirääkimisi rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu üle. Kõrvaldada tuleks tõkked, mis takistavad juurdepääsu selliste rändlusteenuste hulgiturule, ning mis tulenevad ettevõtjate erineva tugevusega läbirääkimispositsioonidest ja erinevustest infrastruktuuri omamises. Virtuaalsed mobiilsideoperaatorid ja oma võrgu infrastruktuurita mobiilsideteenuste edasimüüjad osutavad rändlusteenuseid tavaliselt rändlusteenuste hulgituru kaubanduskokkulepete alusel, mille nad sõlmivad oma asukohajärgse liikmesriigi vastuvõtva mobiilsideoperaatoriga. Kaubandusläbirääkimised ei pruugi aga jätta virtuaalsetele mobiilsideoperaatoritele ja edasimüüjatele piisavalt ruumi konkurentsi edendamiseks madalamate hindade kaudu. Kõnealuste tõkete kõrvaldamine ning virtuaalsete mobiilsideoperaatorite/edasimüüjate ja mobiilsideoperaatorite läbirääkimispositsioonide tasakaalustamine, mis saavutatakse juurdepääsu tagamise kohustuse ja hulgihinna ülempiiride abil, peaks võimaldama klientide jaoks välja töötada alternatiivsed, innovatiivsed ja kogu liitu hõlmavad rändlusteenused ja pakkumised. Elektroonilise side 2002. aasta reguleeriva raamistiku, eelkõige raamdirektiivi ja juurdepääsudirektiivi eeskirjad ei võimalda tegeleda kõnealuse probleemiga märkimisväärse turujõuga operaatoritele kohustuste kehtestamise teel.
- (26) Seepärast tuleks kehtestada eeskirjad, millega nähakse ette kohustus võtta arvesse põhjendatud taotlusi üldkasutatavatele mobiilsidevõrkudele juurdepääsu andmiseks rändlusteenuste hulgiturule. Selline juurdepääs peaks olema kooskõlas juurdepääsu taotlejate vajadustega. Juurdepääsutaotlused tuleks tagasi lükata ainult objektiivsete kriteeriumide alusel, nagu tehniline teostatavus või võrgu terviklikkuse säilitamise vajadus. Kui juurdepääsutaotlus lükatakse tagasi, peaks kannataja poolel olema võimalus esitada asi lahendamiseks kooskõlas käesolevas määruses sätestatud vaidluste lahendamise menetlusega. Võrdsete võimaluste tagamiseks tuleks juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule anda kooskõlas käesolevas määruses sätestatud reguleerivate kohustustega, mida rakendatakse hulgimüügitasandil, samuti tuleks arvesse võtta nimetatud juurdepääsu andmiseks vajalikke eri kuluelemente. Järjepidev reguleeriv lähenemisviis rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu tagamisele peaks toetama liikmesriikidevaheliste konkurentsimoontonutuste ärahoidmist. BEREC peaks komisjoni kaasabil ja koostöös asjaomaste sidusrühmadega andma suunised, mis käsitlevad juurdepääsu rändlusteenuste hulgiturule.
- (27) Kohustus tagada juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule peaks hõlmama rändlusteenuste vahetut hulgimüüki ning rändlusteenuste edasimüüki hulgimüügitasandil kolmandate isikute poolt. Kohustus tagada juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule peaks samuti hõlmama mobiilsideoperaatorite kohustust võimaldada virtuaalsetel mobiilsideoperaatoritel ja edasimüüjatel osta hulgituru reguleeritud rändlusteenuseid hulgituru vahendajalt, kes pakuvad üht juurdepääsupunkti ja standardplatvormi rändlusteenuste kokkulepete sõlmimiseks kogu liidus. Tagamaks, et operaatorid annavad rändlusteenuse osutajatele juurdepääsu vahenditele, mis on vajalikud rändlusteenuste vahetuks hulgimüügiks ja rändlusteenuste edasimüügiks hulgitasandil, ning teevad seda mõistliku aja jooksul, tuleks avaldada standardpakkumine, mis sisaldab standardtingimusi otseseks juurdepääsuks rändlusteenuste hulgiturule ja rändlusteenuste edasimüügile hulgitasandil. Standardpakkumise avaldamine ei tohiks takistada juurdepääsu taotleja ja juurdepääsu võimaldaja vahelisi kaubandusläbirääkimisi, mida peetakse hulgimüügi osas sõlmitud lõpliku kokkuleppe hinnataseme üle või täiendavate hulgiturule juurdepääsu teenuste üle, mis on ulatuslikumad teenustest, mis on vajalikud rändlusteenuste vahetuks hulgimüügiks ja rändlusteenuste edasimüügiks hulgimüügitasandil.

- (28) Kohustus tagada juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule peaks hõlmama juurdepääsu kõikidele rändlusteenuste osutamiseks vajalikele komponentidele, näiteks võrguelemendid ja nendega seotud vahendid; vajalikud tarkvarasüsteemid, sealhulgas kasutuse tugisüsteemid; ettetellimise, teenuste osutamise, tellimise, tehnilise hoolduse ja remondi taotluste ning arvelduse teabesüsteemid või andmebaasid; numbrite transleerimine või samaväärset funktsiooni pakkuvad süsteemid; mobiilsidevõrgud ja virtuaalvõrguteenused.
- (29) Kui taotlejad, kes soovivad juurdepääsu rändlusteenuste edasimüügile hulgitasandil, taotlevad juurdepääsu lisaks jaemüügi rändlusteenuste osutamiseks vajalikele vahenditele või teenustele ka täiendavatele vahenditele või teenustele, võivad mobiilsideoperaatorid küsida kõnealuste vahendite või teenuste eest õiglast ja mõistlikku tasu. Kõnealused täiendavad vahendid või teenused võiksid muu hulgas olla lisaväärtust omavad teenused, täiendav tarkvara ja teabesüsteemid või arvete koostamise kord.
- (30) Mobiilsideteenuseid osutatakse nii riigisiseseid kui ka rändlusteenuseid sisaldavate pakettidena ning see piirab klientide valikuvõimalusi rändlusteenuste valdkonnas. Nimetatud pakettid vähendavad rändlusteenuste läbipaistvust, kuna keeruline on võrrelda pakettides sisalduvaid üksikuid elemente. Seetõttu ei ole mobiilsidepakettis sisalduval rändlusteenusel põhinev operaatoritevaheline konkurents veel ilmne. Rändlusteenuse osutamine eraldiseisva teenusena aitaks lahendada struktuuriprobleeme, suurendada tarbijate teadlikkust rändlusteenuste hindadest, võimaldada tarbijatel iseseisvalt rändlusteenuseid valida ja tugevdada seega nõudlusega seonduvat konkurentsipurvet. Seega aitab see kaasa rändlusteenuste siseturu sujuvale toimimisele.
- (31) Tarbijate ja ettevõtjate nõudlus mobiilsete andmesideteenuste järele on viimastel aastatel märkimisväärselt kasvanud. Andmeside-rändlusteenuste kõrgete hindade tõttu on kõnealuste teenuste kasutamine liidus piiriüleselt tegutsevate tarbijate ja ettevõtjate jaoks siiski tõsiselt piiratud. Võttes arvesse turu ebaküpsust ja tarbijate kiiresti kasvavat nõudlust andmeside-rändlusteenuste järele, võivad reguleeritud jaehinnad üksnes hoida hindu kavandatud maksimaalse hinna lähedal, nagu näitavad kogemused määrusega (EÜ) nr 717/2007, selle asemel et neid veelgi enam alandada, mis seega kinnitab vajadust võtta täiendavaid struktuurimeetmeid.
- (32) Kliendid peaksid saama kergesti, võimalikult kiiresti (sõltuvalt tehnilisest lahendusest), trahvi maksmata ja tasuta valida alternatiivse rändlusteenuse osutaja või alternatiivseid rändlusteenuse osutajaid vahetada. Kliente tuleks sellisest võimalusest teavitada selgel, arusaadaval ja hõlpsasti kättesaadaval viisil.
- (33) Tarbijatel peaks olema tarbijasõbralikul viisil õigus osta rändlusteenuseid oma riigisisest mobiilsidepaketist eraldi. Praegu on mitmeid võimalusi selleks, kuidas reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise viisi võiks tehniliselt rakendada, sealhulgas kaks rahvusvahelist mobiilside tunnust (IMSI) (kaks eraldi IMSI samal SIM-kaardil), üks IMSI (ühe IMSI jagamine riigisiseste teenuste osutajate ja rändlusteenuse osutajate vahel) ning kahe ja ühe IMSI kombinatsioonid koos tehnilise lahendusega, millega ei takistata kliendil juurdepääsu reguleeritud andmeside-rändlusteenustele, mida osutatakse otse külastatavas võrgus, tuginedes koduvõrgu operaatori ja külastatava võrgu operaatori vahel sõlmitud kokkulepetele.
- (34) Kõrged andmeside-rändlusteenuste hinnad takistavad tarbijaid kasutamast mobiilseid andmesideteenuseid liidus reisides. Võttes arvesse suurenevat nõudlust andmeside-rändlusteenuste järele ning nende suurenevat tähtsust, ei tohiks takistada alternatiivsete andmeside-rändlusteenuste kasutamist, mida kas ajutiselt või alaliselt osutatakse otse külastatavas võrgus, ning seda olenemata kehtivatest rändlusteenuste osutamise lepingutest

või kokkulepetest riigisiseste teenuse osutajatega ja ilma nendepoolse lisatasu nõudeta. Kui riigisiseste teenuste osutajad ja andmeside-rändlusteenuse osutajad peavad pakkuma otse külastatavas võrgus osutatavaid andmeside-rändlusteenuseid, peaksid nad tegema koostööd, et mitte takistada klientide juurdepääsu kõnealustele teenustele ja nende kasutamist ning et tagada muude rändlusteenuste järjepidevus.

- (35) Kuigi käesolevas määruses ei peaks sätestama konkreetseid tehnilisi lahendusi rändlusteenuste eraldi osutamiseks, vaid tuleks sillutada teed kõige tulemuslikuma ja tõhusama lahenduse jaoks, sealhulgas kombineeritud lahendused, mille töötab välja komisjon (tuginedes BERECi antavatele sisenditele), tuleks sätestada tehniliste omaduste kriteeriumid, millele tehniline lahendus peaks vastama, et osutada iga rändlusteenust eraldi. Kõnealused kriteeriumid peaksid muu hulgas hõlmama lahenduse kooskõlastatud ja ühtlustatud kehtestamist kogu liidus ning tagama, et tarbijad saaksid kiirelt ja lihtsalt valida rändlusteenuste jaoks erineva teenuseosutaja, muutmata seejuures oma numbrit. Lisaks ei tohiks takistada rändlusteenuste osutamist väljaspool liidu piire ning rändlusteenuste kasutamist kolmandate riikide klientide poolt liidu piires.
- (36) Mobiilsideoperaatorite vahelist koostööd ja koordineeritust tuleks tõhustada, et võimaldada rändlusteenuste eraldi osutamise koordineeritud ja head tehnilist arengut, takistamata juurdepääsu andmeside-rändlusteenustele, mida osutatakse otse külastatavas võrgus. Seepärast tuleks välja töötada asjakohased üldpõhimõtted ja -meetodid, et oleks võimalik kiiresti kohanduda muutunud olude ja tehnika arenguga. BEREC peaks koostöös asjaomaste sidusrühmadega aitama komisjoni, et viimane saaks välja töötada sellise vahendi tehnilised elemendid, millega võimaldatakse rändlusteenuseid eraldi osutada, takistamata samas juurdepääsu andmeside-rändlusteenustele, mida osutatakse otse külastatavas võrgus. Komisjon peaks vajaduse korral andma Euroopa standardiorganile volituse muuta asjaomaseid standardeid, mis on vajalikud reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise ühtlustatud rakendamiseks.
- (37) Selleks et tagada käesoleva määruse sätete rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused üksikasjalike eeskirjade kehtestamiseks riigisiseste teenuste osutajate teavitamiskohustuste ja rändlusteenuse eraldi osutamise tehnilise lahenduse kohta. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrusega (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes ⁽¹⁶⁾.
- (38) Võttes arvesse käesolevat määrust ja selle alusel vastu võetud rakendusakte, peaks BERECil olema õigus anda omal algatusel konkreetseid tehnilisi juhiseid reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamiseks või muudes käesoleva määrusega hõlmatud küsimustes.
- (39) Selleks et reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamine oleks täielikult tõhus, tuleks see ühendada kohustusega tagada juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule, et lihtsustada uute või olemasolevate turuosaliste, sealhulgas piiriüleseid rändlusteenuseid osutavate ettevõtjate turuletulekut. Selline lahendus hoiaks ära liikmesriikidevahelised konkurentsimoonutused, tagades järjepideva reguleeriva lähenemisviisi ja aidates seega kaasa siseturu väljakujundamisele. Siiski vajavad operaatorid reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise rakendamiseks mõistlikku aega, et teha vajalikke tehnilisi kohandusi, ning seetõttu saavutatakse piisava konkurentsiga tõeline siseturg struktuurilise lahenduse abil alles mõne aja pärast. Seepärast tuleks ajutiselt säilitada nii kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste maksimaalsed hulgihinnad kui ka kõnealuste

teenuste kaitsvad hinnalaed jaemüügitasandil, et tagada olemasoleva tarbijakasu säilimine nimetatud struktuurimeetmete rakendamisega seotud üleminekuperioodil.

- (40) Selleks et jätkata hindade ajutist reguleerimist, tuleks reguleerivad kohustused rändlusklientide huvide kaitsmiseks kehtestada nii jae- kui ka hulgimüügitasandil, kuna kogemused on näidanud, et kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste hulgihindade alandamisega ei pruugi kaasneda madalamad rändluse jaehinnad, sest puuduvad stiimulid nende alandamiseks. Samas võiksid jaehindade vähendamise meetmed, ilma et kohandataks selliste teenuste osutamise seotud hulgimüügikulude taset, ohustada rändlusteenuste siseturu korralikku toimimist ega võimaldaks suuremat konkurentsi.
- (41) Kuni struktuurimeetmed ei ole veel kaasa toonud piisavat konkurentsi rändlusteenuste siseturul, mis viiks hulgimüügikulude vähenemiseni, mis omakorda jõuaks tarbijateni, on kõige tõhusam ja proportsionaalsem lähenemisviis liidusiseste rändluskõnede tegemise ja vastuvõtmise hinna reguleerimisele kehtestada kogu liidus hulgimüügi puhul keskmise minutitasu ülempiir ning piirata jaehindu eurotariifi abil, mis kehtestati määrusega (EÜ) nr 717/2007, SMSi eurotariifi abil, mis kehtestati määrusega (EÜ) nr 544/2009 ⁽¹⁷⁾ ning andmeside eurotariifi abil, mis tuleks kehtestada käesoleva määrusega. Keskmise hulgihind peaks kehtima mis tahes kahe operaatori vahel liidu piires kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.
- (42) Ajutised kõneteenuste eurotariifid, SMSi eurotariifid ja andmeside eurotariifid tuleks kehtestada ohutul tasemel, mis tagab rändlusteenuse osutajatele piisava marginaali ja soodustab konkureerivaid rändluspakkumisi madalamate hindade juures, kindlustades samas tarbijakasu säilimise ning isegi suurenemise struktuurimeetmete rakendamisega seotud üleminekuperioodil. Nimetatud perioodil peaksid rändlusteenuse osutajad aktiivselt juhtima klientide tähelepanu eurotariife puudutavale teabele ja pakkuma eurotariife kõigile oma rändlusklientidele, ning tegema seda tasuta, selgelt ja läbipaistvalt.
- (43) Rändlusklientidele pakutavad ajutised kõneteenuste eurotariifid, SMSi eurotariifid ja andmeside eurotariifid peaks peegeldama mõistlikku marginaali rändlusteenuse pakkumise hulgimüügikulude suhtes, võimaldades samas rändlusteenuse osutajatel konkureerida, diferentseerides oma pakkumisi ja kohandades hinnakujundust vastavalt turuolukorrale ja tarbijaelistustele. Sellised kaitsvad hinnalaed tuleks kehtestada tasemel, mis ei moonuta struktuurimeetmete abil saavutatavast konkurentsist tulenevat kasu, ja need võib kaotada, kui kliendid on struktuurimeetmete kaudu konkreetset kasu saanud. Nimetatud reguleerivat lähenemisviisi ei tuleks kohaldada tariifi selle osa suhtes, mida nõutakse lisaväärtust omavate teenuste osutamise eest, vaid üksnes tariifide suhtes, mida nõutakse kõnealuste teenustega ühenduse saamise eest.
- (44) Nimetatud reguleerivat lähenemisviisi peaks olema lihtne rakendada ja kontrollida, et viia halduskoormus miinimumini nii operaatorite ja rändlusteenuse osutajate jaoks, keda selle nõuded puudutavad, kui ka riikide reguleerivate asutuste jaoks, kelle ülesanne on järelevalve ja rakendamine. Samuti peaks see olema läbipaistev ja vahetult mõistetav kõigile mobiilsideklientidele liidu piires. Lisaks peaks see pakkuma kindlust ja ennustatavust rändluse hulgi- ja jaeteenuseid osutavatele operaatoritele. Käesolevas määruses tuleks seetõttu kindlaks määrata minutitasude ülempiir rahalises väärtuses nii hulgi- kui jaemüügi tasandil.
- (45) Selliselt kindlaks määratud suurim keskmine minutitasu hulgimüügitasandil peaks võtma arvesse kogu liitu hõlmava rändluskõne tegemisega seotud eri elemente, eelkõige kõnede alustamise ja lõpetamise maksumust mobiilsidevõrkudes, sealhulgas üldkulusid, ning signaalimise ja transiidi kulusid. Kõige kohasem võrdlusalus kõne alustamise ja kõne lõpetamise jaoks on mobiilsideoperaatorite keskmine mobiiltelefonikõne lõpetamise tasu

liidus, mis põhineb riikide reguleerivate asutuste antaval teabel ja mille komisjon avaldab. Käesoleva määrusega kehtestatakse suurimad keskmised minutitasud tuleks seetõttu määrata kindlaks, võttes arvesse keskmist mobiiltelefonikõne lõpetamise tasu, mis on sellega seotud kulude võrdlusaluseks. Suurimat keskmist minutitasu hulгимүүгитасандил tuleks igal aastal alandada, et võtta arvesse mobiiltelefonikõne lõpetamise tasude alandamisi, mida riikide reguleerivad asutused aeg-ajalt kehtestavad.

- (46) Jaemүүгитасандил kohaldatav ajutine kõneteenuste eurotariif peaks rändlusklientidele tagama, et neilt ei võeta ülemäärast tasu reguleeritud rändluskõne tegemise või vastuvõtmise eest, kuid jätma samal ajal rändlusteenuse osutajale piisava marginaali klientidele pakutavate toodete eristamiseks.
- (47) Kaitsvate hinnalagedega seotud üleminekuperioodil tuleks kõiki tarbijaid teavitada ja kõigil tarbijatel peaks olema võimalus valida ilma lisatasude või eeltingimusteta lihtne rändlustariif, mis ei ületa maksimaalset hinda. Mõistlik hinnalisa hulгимүүги kulude ja jaehindade vahel peaks tagama rändlusteenuse osutajatele kõigi rändluse erikulude – sealhulgas küllaldase osa turustamiskuludest ja telefoniaparaatide subsideerimise kuludest – katmise jaemүүги tasandil ning jätma neile piisava järelejääva osa mõistliku tulu teenimiseks. Ajutised kõneteenuste eurotariifid, SMSi eurotariifid ja andmeside eurotariifid on sobivad vahendid nii tarbijatele kaitse kui ka rändlusteenuse osutajatele paindlikkuse pakkumiseks. Hulгимүүгитасандил vastavalt peaksid kõneteenuste eurotariifi, SMSi eurotariifi ja andmeside eurotariifi ülempiirid igal aastal langema.
- (48) Kaitsvate hinnalagedega seotud üleminekuperioodil tuleks uusi rändluskliente täielikult ja aktiivselt ning selgel ja läbipaistval viisil teavitada liidu piires rändluse suhtes kehtivatest tariifidest, kaasa arvatud tariifidest, mis on vastavuses ajutiste kõneteenuste eurotariifide, SMSi eurotariifide ja andmeside eurotariifidega. Olemasolevatele rändlusklientidele tuleks anda teatava ajavahemiku jooksul võimalus valida uus tariif, mis on vastavuses ajutiste kõneteenuste eurotariifide, SMSi eurotariifide ja andmeside eurotariifidega või mis tahes muude rändlustariifidega. Olemasolevate rändlusklientide puhul, kes ei ole nimetatud ajavahemiku jooksul oma valikut teinud, on kohane teha vahet nende vahel, kes olid juba valinud rändluse eritariifi või -paketi enne käesoleva määruse jõustumist, ja nende vahel, kes ei olnud seda teinud. Viimastele tuleks automaatselt kohaldada tariifi, mis on vastavuses käesoleva määrusega. Rändluskliendid, kes juba kasutavad rändluse eritariifi või -pakette, mis vastavad nende individuaalsetele nõudmistele ja mille nad on valinud nende alusel, peaksid jääma eelnevalt valitud tariifi või paketi juurde, kui nad – pärast meeldetuletust nende kehtivate tariifitingimuste ja kohaldatavate eurotariifide kohta – teatavad oma rändlusteenuse osutajale otsusest jääda kõnealuste tariifide juurde. Sellised rändluse eritariifid või -paketid võivad sisaldada näiteks rändluse kindlasummalisi hindu, mitteavalikke tariife, kindlate täiendavate rändlustasudega tariife, suurimast kõneteenuste eurotariifist, SMSi eurotariifist ja andmeside eurotariifist madalamate minutitasudega tariife või kõnealustustasude tariife.
- (49) Kuna käesolev määrus peaks olema erimeede raamdirektiivi artikli 1 lõike 5 tähenduses ja kuna kogu liitu hõlmava rändlusteenuse osutajaid võidakse käesoleva määrusega kohustada muutma oma rändluse jaemүүгитариife, et järgida käesoleva määruse nõudeid, ei tohiks sellised muutused anda mobiilsideklientidele elektroonilise side 2002. aasta reguleerivat raamistikku üle võtvate siseriiklike õigusaktide alusel mingit õigust oma lepingute ülesütlemiseks.
- (50) Käesoleva määrusega ei tohiks piirata tarbijatele tehtavaid uuenduslikke pakkumisi, mis on soodsamad kui käesolevas määruses kindlaksmääratud ajutine kõneteenuste eurotariif, SMSi eurotariif ja andmeside eurotariif, vaid peaks tegelikult soodustama uuenduslikke,

madalamate hindadega pakkumisi rändlusklientidele, seda eelkõige käesoleva määruse struktuurilistest sätetest tuleneva täiendava konkurentsipurustuse tõttu. Käesoleva määrusega ei nõuta rändlustasude uuesti kasutuselevõtmist juhul, kui need on täielikult kaotatud, samuti ei kohustata sellega tõstma kehtivaid rändlustasusid käesolevas määruses sätestatud ajutiste turvalimiitideni.

- (51) Kui maksimaalsed hinnad ei ole antud eurodes, tuleks kohaldatavad tasude piirmäärad ning piirmäärade korrigeeritud määrad anda asjaomases vääringus, kasutades käesolevas määruses kehtestatud kuupäeval *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud viitekursse. Kui kehtestatud kuupäeval *Euroopa Liidu Teataja* ei ilmu, tuleks kasutada viitekursse, mis avaldatakse esimeses pärast seda kuupäeva ilmuvas *Euroopa Liidu Teatajas*, mis sisaldab selliseid viitekursse. Selleks, et kaitsta tarbijaid reguleeritud rändlusteenuste (reguleeritud kõne-, SMS- või andmeside-rändlusteenused) jaehindade suurenemise eest, mille põhjustab muu vääringu kui euro viitekursi kõikumine, peaks liikmesriik, mille vääring ei ole euro, kasutama oma vääringus maksimaalse jaehinna kindlaksmääramisel asjakohase perioodi jooksul mitme viitekursi keskmist taset.
- (52) Mõne mobiilsideoperaatori tava arvutada hulгимүүgitasandil rändluskõnede tasu tavapäraselt muude hulгимүүgitasandi sidumistasude suhtes kohaldatava sekundilise täpsuse asemel minimaalselt 60 sekundi alusel moonutab konkurentsi kõnealuste operaatorite ja teistsuguseid arveldusmeetodeid rakendavate operaatorite vahel ning kahjustab käesoleva määrusega kehtestatud maksimaalsete hulgihindade järjepidevat kohaldamist. Lisaks kujutab see endast lisatasu, mis hulгимүүgi kulusid suurendades avaldab negatiivset mõju kõneteenuste rändluse hindadele jaemүүgi tasandil. Seetõttu tuleks nõuda, et mobiilsideoperaatorid arvutaksid reguleeritud rändluskõne hulgihinnad sekundilise täpsusega.
- (53) Euroopa reguleerivate asutuste töörühma (BERECi eelkäija) hinnangul suurendab mobiilsideoperaatorite tava arvutada jaemүүgitasandil rändlusteenuste tasu ühest sekundist suurema ühiku alusel tavalise kõneteenuste eurotariifi arve puhul väljuvate kõnede maksumust 24 % ja sissetulevate kõnede maksumust 19 %. Töörühm märkis ka, et sellised lisandused kujutavad endast varjatud tasu, sest need ei ole enamiku tarbijate jaoks läbipaistvad. Sellel põhjusel soovib Euroopa reguleerivate asutuste töörühm võtta kiiresti meetmeid, et kaotada jaemүүgitasandil kõneteenuste eurotariifi rakendavate arvete koostamise erinevad tavad.
- (54) Kuigi määrusega (EÜ) nr 717/2007 kehtestati liidus eurotariifi abil ühine lähenemisviis selle tagamiseks, et rändluskliendid ei maksaks reguleeritud rändluskõnede eest ülemäära kõrget hinda, ohustab selle järjepidevat kohaldamist tõsiselt asjaolu, et mobiilsideoperaatorid esitavad arveid erinevate ühikute kohta. See tähendab ka seda, et kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste piiriülesest iseloomust hoolimata leidub kõrvalekalduvaid lähenemisviise reguleeritud rändluskõne arvete koostamisel, mis moonutab siseturu konkurentsitingimusi.
- (55) Seega on vaja kehtestada ühised eeskirjad kõneteenuste eurotariifi arvetel kasutatavate ühikute kohta jaemүүgitasandil, et veelgi tugevdada siseturgu ja tagada kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste tarbijatele kõikjal liidus ühesugune kõrgetasemeline kaitse.
- (56) Seetõttu tuleks nõuda, et jaemүүgitasandi reguleeritud rändluskõneteenuste osutajad esitaksid klientidele kõikide selliste kõnede eest, mille suhtes kohaldatakse kõneteenuste eurotariifi, arved kõnesekundite alusel, võimaldades üksnes väljuva kõne puhul kohaldada esimese 30 sekundi ulatuses kõne miinimummaksumust. See võimaldab rändlusteenuse osutajatel katta kõik kõne ühendamisega seotud mõistlikud kulud ja konkureerida paindlikult väiksemate kõne miinimummaksumustega. Kõneteenuste eurotariifiga kõnede

vastuvõtmise puhul ei ole kõne miinimummaksumuse kohaldamine aga põhjendatud, sest teenuse osutamise hulгимүүгикулуде eest võetakse tasu sekundilise täpsusega ja kõne ühendamisega seotud erikulud on juba kaetud mobiilikõne lõpetamise tasudega.

- (57) Kliendid ei peaks maksma külastatavas võrgus kõneposti sõnumite vastuvõtmise eest, sest nad ei saa kontrollida selliste sõnumite kestust. See ei peaks piirama muude kohaldatavate kõnepostitasude rakendamist, näiteks tasu selliste sõnumite kuulamise eest.
- (58) Piirialadel elavate klientide arved ei tohiks olla tarbetult suured tahtmatu rändlusteenuse kasutamise tõttu. Rändlusteenuse osutajad peaksid seetõttu rakendama mõistlikke meetmeid, et kaitsta kliente rändlustasude tekkimise eest oma elukohajärgses liikmesriigis viibimise ajal. Need peaksid sisaldama piisavaid teavitusmeetmeid, et anda klientidele võimalus tahtmatu rändlusteenuse kasutamise aktiivseks vältimiseks. Riikide reguleerivad asutused peaksid olema teadlikud olukordadest, kus klientidel on probleeme rändlustasude maksmisega oma elukohajärgses liikmesriigis viibimise ajal, ning peaksid võtma asjakohaseid meetmeid probleemi lahendamiseks.
- (59) Nagu rändluskõnede puhul, esineb ka rändlussõnumiteenuse puhul märkimisväärne oht, et üksnes hinnakohustuste kehtestamisest hulгимүүгитасандил iseenesest ei piisa, et tasud väheneksid jaeklientide jaoks. Teisalt võiksid jaehindade vähendamise meetmed, ilma et kohandataks nende teenuste osutamise seotud hulгимүүгикулуде taset, kahjustada mõnede, eelkõige väiksemate rändlusteenuse osutajate positsiooni, suurendades hindade kokkusurumise ohtu.
- (60) Lisaks ei ole elektroonilise side 2002. aasta reguleeriv raamistik rändlusteenuste turu erilise struktuuri ja piiriülese olemuse tõttu pakkunud riikide reguleerivatele asutustele sobilikke vahendeid, et tulla tõhusalt toime konkurentsiprobleemidega, millega kaasnevad reguleeritud rändlussõnumite kõrged hulgi- ja jaehinnad. See probleem ei võimalda tagada siseturu sujuvat toimimist ning nõuab lahendust.
- (61) Reguleeritud rändlussõnumite suhtes tuleks seega reguleerivad kohustused kehtestada hulгимүүгитасандил, et hulgihindadel oleks mõistlikum seos teenuse osutamise kuludega, ning selleks, et kaitsta rändlusklientide huvisid jaemүүгитасандил üleminekuperioodil seni, kuni struktuurimeede jõustub.
- (62) Enne kui struktuurimeetmega kaasneb piisav konkurents rändlusteenuste turul, on kõige tõhusam ja proportsionaalsem lähenemisviis reguleeritud rändlussõnumite hulgihindade reguleerimisele liidu tasandil keskmise tasu ülempiiri kehtestamine külastatavast võrgust saadavate SMSide suhtes. Keskmise hulgihind peaks kehtima mis tahes kahe operaatori vahel liidu piires kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul.
- (63) Reguleeritud rändlussõnumi maksimaalne hulgihind peaks sisaldama kõiki hulgitteenuse osutaja kantud kulusid, muu hulgas rändlussõnumi alustamise ja edastamisega seotud kulusid ning külastatavas võrgus rändlussõnumiteenuse kasutamise lõpetamisega seotud katmata kulusid. Käesoleva määrusega kehtestatud eeskirjade järjepideva kohaldamise tagamiseks ei tohiks reguleeritud rändlussõnumiteenuse hulгимүүжател seega lubada kehtestada eraldi tasu nende võrgus rändlussõnumiteenuse kasutamise lõpetamise eest.
- (64) Selleks, et rändlussõnumiteenuse hulгимүүгитасанди maksimaalsed hinnad peegeldaksid täpsemini teenuse osutamise põhikuluseid ning et jaemүүгитасандил saaks areneda konkurents, tuleks SMSide maksimaalseid hulgihindu kohandada vastavalt hilisemale alandamisele.
- (65) Määruses (EÜ) nr 544/2009 osutati, et rändlusteenuste turul konkurentsi tekitavate struktuurielementide puudumisel on kõige tõhusam ja proportsionaalsem lähenemisviis

kogu liitu hõlmavate rändlussõnumite hinnataseme reguleerimiseks jaemüügitasandil kehtestada mobiilsideoperaatoritele nõue pakkuda oma rändlusklientidele SMSide eurotariifi, mis ei ületa kindlaksmääratavat maksimaalset hinda.

- (66) Kuni struktuurimeetmete jõustumiseni tuleks SMSi eurotariif hoida kaitstud tasemel, mis tagab rändlusteenuse osutajatele piisava marginaali ja kajastab ka mõistlikumalt teenuse osutamise kulusid, tagades samas olemasoleva tarbijakasu säilimise.
- (67) Ajutine SMSi eurotariif, mida võib rändlusklientidele pakkuda, peaks seetõttu peegeldama mõistlikku marginaali võrreldes reguleeritud rändlussõnumiteenuse osutamise kuludega, võimaldades samas rändlusteenuse osutajatel konkureerida oma pakkumisi eristades ning hinnakujundust vastavalt turuolukorrale ja tarbijaeelistustele kohandades. Sellised kaitsvad hinnalaed tuleks kehtestada tasemel, mis ei moonuta struktuurimeetmetest konkurentsile tulenevat kasu ja mille võib kaotada, kui struktuurimeetmed on jõustunud. Nimetatud reguleerivat lähenemisviisi ei tuleks kohaldada SMSide lisaväärtusteenuste suhtes.
- (68) Rändlusklientidelt ei tohiks nõuda külastatavas võrgus rändlusteenust kasutades lisatasu reguleeritud rändlussõnumi või häälsõnumi vastuvõtmise eest, sest sellised teenuse lõpetamise kulud on kaetud juba rändlussõnumi või häälsõnumi saatmise eest küsitava jaetasuga.
- (69) SMSi eurotariifi tuleks automaatselt kohaldada kõigi uute või olemasolevate rändlusklientide suhtes, kes ei ole rändlussõnumi eritariifi või reguleeritud SMSide rändlusteenust hõlmavat rändlusteenuste paketti sihilikult valinud või ei vali seda sihilikult.
- (70) SMS on tekstsõnum (lühisõnumiteenus) ja eristub selgelt teistest sõnumitest, nagu MMS-sõnumid või e-kirjad. Selleks, et mitte kaotada käesoleva määruse tõhusust ning täita selle eesmärgid täielikult, tuleks keelustada SMS-rändlussõnumi tehniliste parameetrite sellised muudatused, mis eristaksid seda riigisisest SMSist.
- (71) Riikide reguleerivate asutuste kogutud andmed osutavad sellele, et andmeside-rändlusteenuse keskmised hulgihinnad, mida külastatava võrgu operaatorid rändluskliendi rändlusteenuse osutajatelt küsivad, on püsivalt kõrged. Kõnealuste hulgihindade langustendentsile vaatamata on need võrreldes teenuse osutamise kuludega endiselt väga kõrged.
- (72) Andmeside-rändlusteenuste jätkuvalt kõrged hulgiüügitasud on tingitud peamiselt kõrgetest hulgihindadest, mida küsivad mitte-eelistatud võrkude operaatorid. Sellised tasud tulenevad võrgukasutamise juhtimise raskustest, mis ei motiveeri operaatoreid standardseid hulgihindu ühepoolselt vähendama, sest võrguliiklus toimub olenemata hinnast. See toob kaasa hulgiüügitasude suured kõikumised. Mõningatel juhtudel on mitte-eelistatud võrkude suhtes kohaldatavad andmeside-rändlusteenuste hulgihinnad kuus korda kõrgemad eelistatud võrkude suhtes kohaldatavatest. Sellised andmeside-rändlusteenuste ülemäära kõrged hulgihinnad toovad kaasa liidu mobiilsideoperaatorite vaheliste konkurentsitingimuste tuntava moonutamise, mis kahjustab siseturu sujuvat toimimist. Samuti piiravad need rändlusteenuse osutajate võimet hulgiüügitasude ette näha ning seega võimalust pakkuda klientidele läbipaistvaid ja konkurentsivõimelisi jaepakette. Kuna riikide reguleerivad asutused ei suuda kõnealuseid probleeme riigi tasandil tõhusalt lahendada, tuleks andmeside-rändlusteenuste suhtes kohaldada maksimaalseid hulgihindu. Seega tuleks kehtestada reguleerivad kohustused reguleeritud andmeside-rändlusteenuste suhtes hulgiüügitasandil, et hulgiüügitasudel oleks mõistlikum seos teenuse osutamise kuludega, ning selleks, et kaitsta rändlusklientide huve jaemüügitasandil.

- (73) Rändlusteenuse osutajad ei tohiks rändluskliendilt mis tahes reguleeritud andmeside-rändlusteenuse osutamise eest tasu võtta, juhul kui ja seni kuni klient ei ole teenuse osutamisega nõustunud.
- (74) Käesoleva määruse reguleerimisala peaks katma kogu liitu hõlmavat andmeside-rändlusteenuste jaemüügitasandil osutamist. Sama eripära, mis iseloomustab rändlusteenuste turge ning millega põhjendati määruse (EÜ) nr 717/2007 vastuvõtmist ja mobiilsideoperaatoritele kogu liitu hõlmavate rändluskõnede ja SMS-rändlussõnumitega seonduvate kohustuste kehtestamist, kehtib ka kogu liitu hõlmavate andmeside-rändlusteenuste jaemüügitasandil osutamise suhtes. Sarnaselt kõne- ja SMS-rändlusteenustega ei osteta ka andmeside-rändlusteenuseid riigi tasandil eraldi, vaid need moodustavad ainult ühe osa laiemast jaemüügi paketest, mille klient ostab rändlusteenuse osutajalt, mistõttu asjaomaste turujõudude vahel on konkurents piiratud. Asjaomaste teenuste piiriülese iseloomu tõttu ei saa riikide reguleerivad asutused, kes vastutavad asjaomase riigi territooriumil elavate mobiilsidekliientide huvide kaitsmise ja edendamise eest, ka kontrollida teises liikmesriigis asuva külastatava võrgu operaatorite käitumist.
- (75) Nagu juba olemasolevate kõne- ja SMS-teenuseid reguleerivate meetmete puhul, on enne struktuurimeetmetega kaasneva piisava konkurentsi tekkimist kõige tõhusam ja proportsionaalsem lähenemisviis kogu liitu hõlmava andmeside-rändlusteenuste jaemüügitasandi hinnataseme reguleerimisele kehtestada ülemineku perioodi ajal rändlusteenuse osutajatele nõue pakkuda oma rändlusklientidele ajutist andmeside eurotariifi, mis ei ületa maksimaalset hinda. Andmeside eurotariif tuleks kehtestada kaitsval tasemel, mis tagab kuni struktuurimeetme jõustumiseni tarbijakaitse, kindlustab rändlusteenuse osutajatele piisava marginaali ja samas kajastab ka mõistlikumalt teenuse osutamisega seotud kulusid.
- (76) Ajutine andmeside eurotariif, mida võib rändlusklientidele pakkuda, peaks seetõttu peegeldama mõistlikku marginaali võrreldes reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise kuludega, võimaldades samas rändlusteenuse osutajatel konkureerida oma pakumisi eristades ning hinnakujundust vastavalt turuolukorrale ja tarbijaeelistustele kohandades. Sellised kaitsvad hinnalaed tuleks kehtestada tasemel, mis ei moonuta struktuurimeetmetest konkurentstile tekkivat kasu, ja need võib kaotada, kui kliendid on struktuurimeetmete kaudu konkreetset ja püsivat kasu saanud. Sarnaselt kõne- ja SMS-rändlusteenuseid hõlmava lähenemisviisiga tuleks ka andmeside ajutiste eurotariifide reguleeritud ülempiiri puhul järgida langustendentsi, võttes arvesse andmeside-rändlusteenuste osutamise kulude kavandatud vähendamisi jaemüügitasandil.
- (77) Ajutist andmeside eurotariifi tuleks automaatselt kohaldada kõigi uute või olemasolevate rändlusklientide suhtes, kes ei ole andmeside-rändlusteenuste eritariifi või reguleeritud andmeside-rändlusteenust hõlmavat rändlusteenuste paketti sihilikult valinud või ei vali seda sihilikult.
- (78) Selle tagamiseks, et tarbijad maksaksid tegelikult tarbitud andmesideteenuste eest, ning et vältida probleeme, mida täheldati kõneteenuste puhul pärast määruse (EÜ) nr 717/2007 vastuvõtmist ja mis hõlmasid operaatorite rakendatavat maksustamismehhanismi, millega kaasnesid tarbija jaoks varjatud kulud, tuleks ajutist andmeside eurotariifi arvestada kilobaidipõhiselt. Selline arvestamine on kooskõlas maksustamismehhanismiga, mida juba rakendatakse hulgemüügitasandil.
- (79) Rändlusteenuse osutajad võivad pakkuda õiglastel tingimustel kindlasummalist kuu koondhinda, mille suhtes ei kohaldata maksimaalset hinda ja mis võiks katta kogu liitu hõlmavaid rändlusteenuseid.

- (80) Selleks et tagada kõigile mobiiltelefoni kasutajatele kasu käesoleva määruse sätetest, tuleks ajutisi hinnakujundusnõudeid jaemüügitasandil kohaldada hoolimata sellest, kas rändlusklientidel on rändlusteenuse osutajaga ette- või järelmaksuleping, ja sõltumata sellest, kas rändlusteenuse osutajal on mobiiltelefoni häälkõneteenuse osutamiseks oma võrk või on ta virtuaalne mobiilsideoperaator või mobiiltelefoni häälkõneteenuste edasimüüja.
- (81) Kui liidu mobiilsideteenuste osutajad leiavad, et nende teiste liikmesriikide mobiilsideoperaatoritega sõlmitud rändluskokkulepete lõpetamise või lõpetamise ohu tõttu on ohustatud koostalitlusvõime ja läbivühendatavus klientidele teenuse osutamiseks või kui nad ei ole võimelised osutama oma klientidele teenust teises liikmesriigis, kuna puudub kokkulepe vähemalt ühe võrguteenuste hulgemüüjaga, peaksid riikide reguleerivad asutused kasutama vajaduse korral juurdepääsu käsitleva direktiivi artikli 5 kohaseid volitusi küllaldase juurdepääsu ja omavahelise sidumise tagamiseks, et garanteerida selline läbivühendatavus ja teenuste koostalitlusvõime, võttes arvesse raamdirektiivi artiklis 8 nimetatud eesmärgi, eelkõige täielikult toimiva elektrooniliste sideteenuste siseturu loomist.
- (82) Rändlusteenuste jaehinna suurema läbipaistvuse saavutamiseks ja selleks, et aidata rändlusklientidel otsustada, kuidas oma mobiilseadmeid välisriigis viibides kasutada, peaksid mobiilsideteenuste osutajad edastama oma rändlusklientidele tasuta teavet külastatavas liikmesriigis rändlusteenuste kasutamisel kohaldatavate rändlustasude kohta. Kuna teatavatel kliendirühmadel võib olla rändlustasude kohta piisavalt teavet, peaksid rändlusteenuse osutajad pakkuma võimalust nimetatud automaatselt sõnumiteenusest kergesti loobuda. Peale selle peaksid teenuse osutajad aktiivselt andma oma klientidele, kui viimased asuvad liidu territooriumil, nende soovi korral ja tasuta lisateavet telefonikõnede tegemise või vastuvõtmise ning samuti SMSide, MMSide ja muude andmesideteenuste saatmise ja vastuvõtmise minuti-, sõnumi- või megabaiditasude (koos käibemaksuga) kohta külastatavas liikmesriigis.
- (83) Läbipaistvuse tagamiseks on samuti nõutav, et teenuse osutajad esitaksid teabe rändlustasude, eelkõige kõneteenuste eurotariifide, SMSi eurotariifide ja andmeside eurotariifide ning kindlasummalise koondhinna kohta – kui nad sellist pakuvad – teenusega liitumisel ja iga kord, kui rändlustasud muutuvad. Rändlusteenuse osutajad peaksid pakkuma teavet rändlustasude kohta sobivate vahendite, näiteks arvete, interneti, telereklaamide või otsepostituse kaudu. Kogu hindade ja teenuse omadustega seotud teave ja pakkumised tuleks esitada selgelt, arusaadavalt, võrdlust võimaldavalt ja läbipaistvalt. Rändlusteenuste pakkumiste reklaamimine ja tarbijatele turustamine peaks olema täielikult vastavuses tarbijakaitsealaste õigusaktidega, eriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiviga 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul (ebaausate kaubandustavade direktiiv) ⁽¹⁸⁾. Rändlusteenuse osutajad peaksid tagama, et kõik nende rändluskliendid on teadlikud reguleeritud tariifide olemasolust asjaomasel perioodil, ning nad peaksid saatma nimetatud klientidele kirjalikult selge ja erapooletu teatise, kus kirjeldatakse kõneteenuste eurotariifide, SMSi eurotariifide ja andmeside eurotariifide tingimusi ning nende ülemineku ja nendest loobumise õigust.
- (84) Lisaks tuleks võtta meetmeid kõigi andmeside-rändlusteenuste jaehindade suurema läbipaistvuse saavutamiseks ja eelkõige selleks, et teha lõpp arvešoki probleemile, mis kujutab endast tõket siseturu sujuvale toimimisele, ning anda rändlusklientide käsutusse sellised vahendid, mis on vajalikud andmeside-rändlusteenuse kulude jälgimiseks ja kontrollimiseks. Samuti ei tohiks takistada rändlusteenuste asendamiseks või nende

alternatiivina kasutamiseks sobivate rakenduste või tehnoloogiate, nagu traadita internet, kasutuselevõttu.

- (85) Eelkõige peaksid rändlusteenuse osutajad esitama tasuta oma rändlusklientidele personaliseeritud hinnateabe andmeside-rändlusteenuste nimetatud klientide suhtes kehtivate tariifide kohta iga kord, kui rändlusklient hakkab teise riiki sisenedes andmeside-rändlusteenuseid kasutama. Kõnealune teave tuleks edastada kliendi mobiilseadmesse viisil, mis võimaldab seda lihtsalt vastu võtta ja mõista, ja selliselt, et kliendil oleks kergesti võimalik seda hiljem uuesti vaadata.
- (86) Selleks, et aidata klientidel paremini mõista andmeside-rändlusteenuste kasutamise rahalisi tagajärgi ning võimaldada neil jälgida ja kontrollida oma kulusid, peaksid rändlusteenuse osutajad nii enne kui ka pärast lepingu sõlmimist piisavalt teavitama oma kliente reguleeritud andmeside-rändlusteenustega seotud tasudest. Selline teavitamine võiks sisaldada näiteid ligikaudse kasutatava andmemahu kohta näiteks e-kirja või pildi saatmise, veebilehitsemise ja mobiilirakenduste kasutamise korral.
- (87) Arvešoki vältimiseks peaksid rändlusteenuse osutajad andmeside-rändlusteenuse puhul määrama kindlaks tarbitud teenuste rahalise ja/või mahulise ülempiiri või mitu sellist ülempiiri (väljendatuna selles vääringus, milles rändluskliendile arve esitatakse) ning peaksid pakkuma seda tasuta kõigile rändlusklientidele koos asjakohase teatega sellises meediavormingus, mida saab hiljem uuesti vaadata, kui kulud jõuavad kõnealuse ülempiiri lähedale. Ülempiiri saavutamise korral ei peaks kliendid enam teenust saama või neilt ei tuleks enam selle eest tasu nõuda, välja arvatud juhul, kui klient on sõnaselgelt soovinud, et talle osutataks jätkuvalt asjaomast teenust vastavalt teates esitatud tingimustele. Niisugusel juhul peaksid nad saama tasuta kinnituse sellises meediavormingus, mida saab hiljem uuesti vaadata. Rändlusklientidele tuleks anda võimalus valida mõistliku aja jooksul ükskõik milline nendest rahalistest või mahulistest ülempiiridest või otsustada ülempiiri mitte kasutada. Kui kliendid ei avalda oma soovi, tuleks nende suhtes rakendada vaikimisi ülempiiri süsteemi.
- (88) Kõnealuseid läbipaistvusmeetmeid tuleks käsitada rändlusklientidele pakutava miinimumtagatisena ning see ei tohiks rändlusteenuse osutajaid takistada pakumast oma klientidele muid laialdasi vahendeid, mis aitaksid neil andmeside-rändlusteenuste kulusid prognoosida ja kontrollida. Näiteks töötavad paljud rändlusteenuse osutajad jaemüügitasandil välja uusi kindlasummalisi rändlusteenusepakumisi, mis võimaldavad kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul kindlaksmääratud hinnaga andmesiderändlust mõistliku mahu piires. Rändlusteenuse osutajad töötavad samuti välja süsteeme, mis võimaldaksid rändluskliente teavitada reaajas andmesiderändlusega seoses kogunenud maksmisele kuuluvatest summadest. Siseturu sujuva toimimise tagamiseks peaksid kõnealused siseturgude arengutendentsid kajastuma ühtlustatud eeskirjades.
- (89) Ka ettemaksukliente võib andmeside-rändlusteenust kasutades tabada arvešokk. Seepärast tuleks ülempiiriga seonduvaid sätteid kohaldada ka kõnealuste klientide suhtes.
- (90) Liidu reguleeritud rändlustariifide ja klientide poolt väljaspool liitu reisides makstavate rändlustariifide vahel on suured erinevused, kuna viimati nimetatud tariifid on liidus kehtivatest hindadest oluliselt kõrgemad. Kuna puudub järjekindel lähenemisviis väljaspool liitu toimuva rändluse läbipaistvus- ja kaitsemeetmete suhtes, ei ole tarbijad kindlad oma õigustes ning hoiduvad välisriigis viibides seetõttu sageli mobiilside teenuste kasutamisest. Tarbijatele edastatav läbipaistev teave aitaks neil otsustada, kuidas kasutada oma mobiilseadmeid välisriigis (nii liidus kui ka väljaspool liitu) reisides, ning samuti võiks sellisest teabest olla kasu rändlusteenuse osutaja valimisel. Läbipaistvuse ja tarbijakaitse puudumise probleemi on seetõttu vaja käsitleda nii, et teatavaid läbipaistvus- ja

kaitsemeetmeid kohaldatakse ka väljaspool liitu osutatavate rändlusteenuste suhtes. Kõnealused meetmed soodustaksid konkurentsi ja parandaksid siseturu toimimist.

- (91) Kui väljaspool liitu asuva külastatava riigi külastatava võrgu operaator ei luba rändlusteenuse osutajal jälgida oma klientide teenusekasutamist reaalselt, ei peaks rändlusteenuse osutajal olema kohustust pakkuda rahalist või mahulist ülempiiri klientide kaitsmiseks.
- (92) Riikide reguleerivate asutustel, kes vastutavad elektrooniliste sidevõrkude 2002. aasta reguleeriva raamistiku kohaste ülesannete täitmise eest, peaks olema pädevus kehtestada oma territooriumil käesolevast määrusest tulenevad kohustused ning teostada järelevalvet nende täitmise üle. Samuti peaksid nad teostama järelevalvet rändlusklientidele pakutavate kõne- ja andmesideteenuste hindade muutumise üle liidus rändlemise korral, sealhulgas vajaduse korral rändluskõnede tegemise ja vastuvõtmisega seotud erikulude üle liidu äärealadel, ning vajaduse üle tagada, et hulgiturg kataks tehtud kulud küllaldases mahus, ning samuti selle üle, et võrgukasutamise juhtimise meetodeid ei kasutataks valiku piiramiseks klientide kahjuks. Nad peaksid tagama, et käesoleva määruse kohaldamist käsitlev ajakohastatud teave tehakse huvitatud pooltele kättesaadavaks, ning avaldama järelevalve tulemusel iga kuue kuu järel. Eraldi tuleks esitada teave äri-, järelmaksu- ja ettemaksuklientide kohta.
- (93) Riigisisene rändlus liidu kõige äärepoolsemates piirkondades, kus mobiiltelefoniteenuse osutamiseks antavad litsentsid erinevad neist, mis on väljastatud riigi ülejäänud territooriumi suhtes, võiks saada kasu rändlusteenuste siseturul toimuvaga võrdväärsest tasude alandamisest. Käesoleva määruse rakendamine ei tohiks riigisiseseid rändlusteenuseid kasutavatele klientidele tuua kaasa vähem soodsat hinnakohtlemist võrreldes kogu liitu hõlmavaid rändlusteenuseid kasutavate klientidega. Selleks võivad liikmesriikide asutused võtta täiendavaid meetmeid, mis on kooskõlas liidu õigusega.
- (94) Käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavaid karistusi käsitlevate eeskirjade sätestamisel peaksid liikmesriigid muu hulgas võtma arvesse võimalust, et rändlusteenuse osutajad kompenseerivad vastavalt siseriiklikule õigusele klientidele iga viivituse või takistuse seoses alternatiivse rändlusteenuse osutaja valimisega.
- (95) Kuna käesoleva määruse eesmärke, nimelt ühise lähenemisviisi rajamist selle tagamiseks, et üldkasutatavate mobiilsidevõrkude kasutajad ei peaks maksma kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste eest liidus reisimisel ülemäära kõrget hinda, tänu millele saavutatakse tarbijakaitse kõrge tase, tugevdades rändlusteenuse osutajate vahelist konkurentsi, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada turvalisel, ühtlustatud ja õigeaegsel viisil ning seetõttu on seda parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (96) Kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste hulgihindu käsitlevad reguleerivad kohustused peaksid kehtima seni, kuni struktuurimeetmed on jõustunud ja konkurents on hulgiturul piisavalt välja kujunenud. Lisaks nähtub praegustest turusuundumustest, et andmesideteenused muutuvad järk-järgult kõige tähtsamaks mobiilsideteenuste segmendiks ning et hulgiühenduste andmeside-rändlusteenused arenevad praegu kõige dünaamilisemalt, kusjuures nende hinnad on praegustest reguleeritud hindadest märgatavalt madalamad.
- (97) Tuleks kehtestada piisavalt kõrged jaemüügi kaitsvad hinnalaed, mis ei moonuta struktuurimeetmete võimalikku konkurentsi saadavat kasu ning mille võiks täielikult

kaotada, kui kõnealused meetmed jõustuvad ja võimaldavad luua tõelise siseturu. Seepärast peaksid jaemüügi kaitsvad hinnalaed järgima langustendentsi ja seejärel oma kehtivuse kaotama.

- (98) Komisjon peaks hindama käesoleva määruse tõhusust, pidades silmas selle eesmärgi ja panust elektroonilise side 2002. aasta reguleeriva raamistiku rakendamisse ning siseturu sujuva toimimise tagamisse. Sellega seoses peaks komisjon vaagima mõju, mida see avaldab eri suurusega ning liidu eri osades paiknevate mobiilsideteenuste osutajate konkurentsipositsioonile, jae- ja hulgihindade muutumisele, hindade arengusuundadele ja läbipaistvusele, hindade ja tegeliku maksumuse suhtele, samuti seda, kui suures ulatuses on leidnud kinnitust oletused, mis esitati käesolevale määrusele lisatud mõjuhinnangus, samuti kulusid, mis tulenevad määruse järgimisest, ja mõju, mida see avaldab investeringutele. Komisjon peaks tehnika arengut arvestades hindama ka selliste teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti, mis on alternatiiviks rändlusteenustele (näiteks juurdepääs traadita interneti kaudu).
- (99) Kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste hulgi- ja jaehindu käsitlevad reguleerivad kohustused tuleks tarbijate kaitseks säilitada seni, kuni jae- ja hulgiühenduste konkurents on täielikult välja kujunenud. Selleks peaks komisjon 2016. aasta 30. juuniks hindama, kas käesoleva määruse eesmärgid on saavutatud, ning sealhulgas seda, kas struktuurimeetmed on täielikult rakendatud ja kas rändlusteenuste siseturul on välja kujunenud piisav konkurents. Kui komisjon leiab, et piisavat konkurentsi ei ole välja kujunenud, peaks ta esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule asjakohased ettepanekud, et tagada tarbijate piisav kaitse alates 2017. aastast.
- (100) Pärast eespool nimetatud hindamist ja selleks, et tagada liidus pidev järelevalve rändlusteenuste üle, peaks komisjon iga kahe aasta järel koostama Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, mis annaks üldülevaate rändlusteenuste uusimatest suundumustest, ning vahetava selle kohta, kuidas on edenenud käesoleva määrusega seatud eesmärkide täitmine ja kas nende eesmärkide saavutamiseks oleks alternatiivseid võimalusi,

25. november 2015 EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUSE (EL) 2015/2120 rändlust käsitlev preambula:

(20) Mobiilside turg on liidus endiselt killustatud, kuna ükski mobiilsidevõrk ei hõlma kõiki liikmesriike. Rändlusteenuse osutajad peavad liidus reisivatele enda riigi klientidele mobiilsideteenuste pakkumiseks ostma hulgiühendustasandil osutatavaid rändlusteenuseid külastatava liikmesriigi operaatoritelt või nendega hulgiühendustasandil osutatavaid rändlusteenuseid vahetama.

(21) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 531/2012 (1) seatakse poliitiline eesmärk, mille kohaselt peaksid erinevused rändlus- ja riigisiseste tariifide vahel olema nullilähedased. Hulgihindade täheldatud tasemega ei saa aga lõplikku eesmärki, milleks on riigisiseste tasude ja rändlustasude erinevuse kaotamine, jätkusuutlikult saavutada. Seetõttu sätestatakse käesoleva määrusega, et jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasud tuleks alates 15. juunist 2017 kaotada, tingimusel et praegu rändluse hulgiturul täheldatavad probleemid on lahendatud. Sellega seoses peaks komisjon tegema rändluse hulgituru ülevaate ja esitama selle ülevaate tulemustel põhineva seadusandliku ettepaneku.

(22) Samal ajal peaks rändlusteenuse osutajatel olema võimalik rakendada kohaldatava riigisisese jaehinna eest jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste tarbimise puhul nn mõistliku kasutamise poliitikat. Mõistliku kasutamise poliitika on

kavandatud selleks, et vältida jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste anomaalset või lubamatut kasutamist, näiteks kui selliseid teenuseid kasutavad rändluskliendid muus liikmesriigis kui riigisisese teenuseosutaja liikmesriik muudel eesmärkidel kui regulaarne reisimine. Mõistliku kasutamise poliitika peaks võimaldama rändlusteenuse osutaja klientidel tarbida teatavat mahtu jaemüügitasandil osutatavaid reguleeritud rändlusteenuseid kohaldatava riigisisese jaehinna eest, mis on kooskõlas nende vastavate tariifikavadega.

(23) Konkreetsetel ja erandlikel asjaoludel peaks rändlusteenuse osutajal olema võimalik juhul, kui tal ei ole võimalik katta oma tegeliku ja prognoositava jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste osutamise kogukulu oma tegelikust ja prognoositavast selliste teenuste osutamise kogutulust, taotleda luba lisatasu kehtestamiseks, et tagada riigisisese hinnamudeli jätkusuutlikkus. Riigisisese hinnamudeli jätkusuutlikkuse hindamine peaks põhinema asjakohastel, rändlusteenuse osutajale eriomastel objektiivsetel teguritel, sealhulgas kõnealuses liikmesriigis rändteenuse osutajate vahelistel objektiivsetel erinevustel ning riigisiseste hindade ja tulu tasemel. See võib olla asjakohane näiteks selliste operaatorite kindlasummaliste riigisiseste jaemüügitasandil osutamise puhul, kelle andmeliiklust iseloomustab märkimisväärne negatiivne tasakaalustamatus, juhtudel, kus riigisisene kaudne ühikuhind on madal ja operaatori kogutulu on rändlustasu koormuse suhtes samuti madal, või juhtudel, kus kaudne ühikuhind on madal ja tegelik või prognoositav rändluse tarbimine on suur. Kui rändluse hulgi- ja jaeturud kohanevad täielikult rändluse üldise kasutamisega riigisisese hinna tasemel ja selle muutmisega jaetasandi tariifikavade tavapäraseks osaks, ei tohiks erandlikke asjaolusid enam tekkida. Selleks et vältida olukorda, kus sellised kulude hüvitamise probleemid muudavad rändlusteenuse osutajate riigisisese hinnamudeli jätkusuutmatuks, luues ohu, et riigisiseste hindade arengule avaldub tuntav mõju (nn vesivoodi efekt), peaks rändlusteenuste osutajatel eespool nimetatud asjaoludel olema riigi reguleeriva asutuse loal võimalik kohaldada jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste puhul lisatasu üksnes sellises ulatuses, mis on vajalik selliste teenuste osutamise kõikide asjakohaste kulude katmiseks.

(24) Sel eesmärgil tuleks jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste osutamise kulu kindlaksmääramisel lähtuda tegelikest rändlusteenuse hulgitasudest, mida kohaldatakse rändlusteenuse osutaja väljuva rändlusliikluse suhtes, mis ületab sissetuleva rändlusliikluse, ning võttes mõistlikult arvesse ühiseid kulusid. Jaemüügitasandil osutatavatest reguleeritud rändlusteenustest saadava tulu kindlaksmääramisel tuleks lähtuda riigisisese hinna tasemel jaemüügitasandil osutatava reguleeritud rändlusteenuse tarbimise tulust kas ühikuhinna alusel või kindlasummalise tasu osana, mis kajastab vastavalt klientide poolt jaemüügitasandil osutatava reguleeritud rändlusteenuse tarbimise tegelikku ja prognoositavat osa liidus ja siseriikliku tarbimise tasandil. Samuti tuleks arvesse võtta jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste tarbimist ja siseriiklikku tarbimist rändlusteenuse osutaja klientide poolt ning konkurentsi-, hinna- ja tulutaset riigisisel turul ja mis tahes täheldatavat ohtu, et riigisiseste jaehindadega toimuv rändlus võiks selliste hindade kujunemist tuntavalt mõjutada.

(25) Selleks et tagada sujuv üleminek määruselt (EL) nr 531/2012 jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamisele, tuleks käesoleva määrusega kehtestada üleminekuperiood, mille jooksul peaks rändlusteenuse osutajatel olema võimalik lisada riigisisestele hindadele lisatasu jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste pakkumise eest. See üleminekukord peaks juba valmistama ette lähenemisviisi põhjaliku muutuse, mille puhul liidu-ülene rändlus muudetakse erinevatel riigisisestel turgudel pakutavate siseriiklike tariifikavade lahutamatuks osaks. Seega peaks

üleminekukorra lähtepunktiks olema vastavad siseriiklikud hinnad, mille suhtes võidakse kohaldada lisatasu, mis ei tohi olla suurem kui üleminekuperioodile vahetult eelneval perioodil kehtiv maksimaalne hulgemüügitasandil osutatava reguleeritud rändlusteenuse tasu. Selline üleminekukord peaks samuti tagama alates käesoleva määruse kohaldamise kuupäevast klientide märkimisväärse hindade vähendamise ega tohiks riigisisesele jaehinnale lisatasu lisamise korral viia mingil juhul jaemüügitasandil osutatava rändlusteenuse hinnani, mis on kõrgem kui üleminekuperioodile vahetult eelneval perioodil kehtiv jaemüügitasandil osutatava reguleeritud rändlusteenuse maksimaalne tasu.

(26) Vastav riigisisene jaehind peaks olema võrdne riigisisese jaetasuga ühiku kohta. Olukordades, kus puuduvad konkreetset riigisisest jaehinnad, mida saaks kasutada jaemüügitasandil osutatava reguleeritud rändlusteenuse alusena (näiteks riigisiseste piiranguta tariifikavade, pakettide või riigisiseste tariifide puhul, mis ei sisalda andmesidet), tuleks aga riigisisest jaehinda lugeda samaks maksustamismehhanismiks, justkui klient kasutaks oma liikmesriigi sisest tariifikava.

(27) Rändluse jaeturul konkurentsi parandamiseks nõutakse määruses (EL) nr 531/2012 riigisiseste teenuste osutajatelt, et nad võimaldaksid oma klientidele juurdepääsu teise rändlusteenuse osutaja poolt pakettidena osutatavatele reguleeritud kõne-, SMS- ja rändlusteenustele. Kuna käesolevas määruses sätestatud jaemüügitasandil osutatava rändlusteenuse korraga kaotatakse lähitulevikus määruse (EL) nr 531/2012 artiklites 8, 10 ja 13 sätestatud jaemüügitasandil osutatava rändlusteenuse tasud, ei oleks enam proportsionaalne kohustada riigisiseseid teenuste osutajaid rakendama reguleeritud rändlusteenuste eraldi sedalaadi müüki. Teenuseosutajad, kes on juba võimaldanud oma klientidele juurdepääsu teise rändlusteenuse osutaja poolt pakettidena osutatavatele reguleeritud kõne-, SMS- ja rändlusteenustele, võivad seda jätkuvalt teha. Teisest küljest ei saa välistada, et rändluskliendid saaksid külastatavatel turgudel kasu konkurentsivõimelisematest jaehindadest, eeskätt rändluse andmeside puhul. Võttes arvesse andmeside-rändlusteenuste suurenevat nõudlust ja tähtsust, tuleks rändlusliiklusele tagada liidu sees reisimise ajal alternatiivsed võimalused andmeside-rändlusteenustele juurdepääsemiseks. Seetõttu tuleks säilitada määruses (EL) nr 531/2012 riigisiseste teenuste ja rändlusteenuste osutajate suhtes kehtestatud kohustus mitte takistada klientide juurdepääsu reguleeritud andmeside-rändlusteenustele, mida teine rändlusteenuse osutaja osutab otse külastatavas sidevõrgus.

(28) Kooskõlas põhimõttega, et maksab helistaja, ei maksa mobiilsidekliendid riigisiseste mobiilkõnede vastuvõtmise eest, vaid kõne vastuvõtja sidevõrgus kõne lõpetamise kulu kaetakse helistaja jaehinnast. Kõne lõpetamise tasude ühtlustamine liikmesriikides peaks võimaldama rakendada sama põhimõtet jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste kõnede suhtes. Kuna aga selline kord veel ei kehti, ei tohiks käesolevas määruses sätestatud olukordades, kus rändlusteenuse osutajatel on lubatud kohaldada jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste suhtes lisatasu, ületada vastu võetud rändluskõnede suhtes kohaldatav lisatasu liidus kehtivate kõne lõpetamise maksimaalsete hulgitasude keskmist. Seni kuni komisjon kõnealuse lahendamata küsimusega tegeleb, loetakse seda üleminekukorraks.

(29) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 531/2012 vastavalt muuta.

(30) Käesolev määrus peaks olema erimeede direktiivi 2002/21/EÜ artikli 1 lõike 5 tähenduses. Seega juhul, kui liiduüleste reguleeritud rändlusteenuste osutajad muudavad käesoleva määruse nõuetele vastamiseks oma jaemüügitasandi rändlustariife ja kaasnevaid rändluse kasutamise põhimõtteid, ei tohiks sellised muudatused anda praegust

elektroonilise side võrkude ja teenuste õigusraamistikku üle võtvate siseriiklike õigusaktide alusel mobiilsideklientidele mingit õigust oma lepingute ülesütleamiseks.

(31) Määruses (EL) nr 531/2012 sätestatu kohaselt rändlusklientide õiguste tugevdamiseks tuleks käesolevas määruses sätestada seoses jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenustega konkreetsed läbipaistvusnõuded, mis on kooskõlas konkreetsete tariifi- ja mahutingimustega, mida kohaldatakse siis, kui jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasud on kaotatud. Eeskätt tuleks tagada rändlusklientide õigeaegne tasuta teavitamine kohaldatavast mõistliku kasutamise poliitikast, reguleeritud kõne-, SMS- või andmeside-rändluse suhtes kohaldatava mõistliku kasutamise mahu äratarbimisest, esitades asjaomase teabe lisatasude kohta, ning reguleeritud andmeside-rändlusteenuste senisest tarbimisest.

(32) Selleks et tagada käesoleva määruse sätete rakendamiseks ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendusvolitused, et sätestada kõne lõpetamise maksimaalsete tasude kaalutud keskmine ning üksikasjalikud eeskirjad mõistliku kasutamise poliitika rakendamise kohta ning jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamise jätkusuutlikkuse hindamise meetodite ning rändlusteenuse osutaja poolt sellise hindamise eesmärgil esitatava taotluse kohta. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011 (1).

(33) Käesolevas määruses järgitakse põhiõigusi ning võetakse arvesse eeskätt hartas tunnustatud põhimõtteid, eelkõige isikuandmete kaitset, sõna- ja teabevabadust, ettevõtlusvabadust, diskrimineerimiskeeldu ja tarbijakaitset.

(34) Kuna liikmesriigid ei suuda piisaval määral saavutada käesoleva määruse eesmärki, milleks on avatud internetile juurdepääsu tagamiseks ja jaemüügitasandil osutatava rändlusteenuse tasude kaotamiseks vajalike ühiste eeskirjade kehtestamine, ning nimetatud eesmärk on oma ulatuse ja mõju tõttu paremini saavutatav liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus selle eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(35) Euroopa andmekaitseinspektoriga on konsulteeritud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 45/2001 (2) artikli 28 lõikele 2 ja arvamused on esitatud 24. novembril 2013,

07. aprill 2017 EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUSE (EL), millega muudetakse määruse (EL) nr 531/2012 rändluse hulgiturget reguleerivaid sätteid preambula:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 531/2012 on kehtestatud ühine lähenemisviis rändluse reguleerimisele üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires.

(2) Komisjoni 6. mai 2015. aasta teatistes esitatud Euroopa digitaalse ühtse turu strateegias käsitleti telekommunikatsiooni ühtse turu paketti, mis võeti vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2015/21202, kui esimest sammu jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude lõpliku kaotamise suunas, millega toetatakse digitaalse ühtse turu loomist liidus.

(3) Määrusega (EL) 2015/2120 luuakse uus jaehindade mehhanism terves liidus reguleeritud rändlusteenuste tarvis, et kaotada alates 15. juunist 2017 jaemüügi tasandil

osutatavate rändlusteenuste lisatasud, põhjustamata konkurentsimoonutusi riigisestel ja külastatud turgudel.

(4) Määrusega (EL) 2015/2120 kehtestatud jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamine, mida nimetatakse ka „rändle nagu kodus“ (roam-like-at-home, rändlusteenuste osutamise ühtlustatud kord), on vajalik digitaalse ühtse turu loomiseks ja selle toimimise lihtsustamiseks kogu liidus. Rändlusturu nõuetekohase toimimise tagamiseks aga ei piisa ainult sellest määrusest. Seetõttu peaks käesolev määrus aitama kaasa sellele, et jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamisega ei kahjustataks hinnastamismudeleid siseturgudel.

(5) Rändluse lisatasude kaotamine alates 15. juunist 2017 sõltub komisjoni esitatud seadusandliku akti kohaldatavusest, milles nähakse pärast komisjonipoolset rändluse hulgiturgude läbivaatamist ette asjakohased meetmed.

(6) Komisjon korraldas rändlusteenuste hulgiturgude ulatusliku läbivaatamise, et hinnata, millised meetmed on vajalikud jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamise võimaldamiseks alates 15. juunist 2017.

(7) Läbivaatamise järelduste põhjal võttis komisjon 15. juunil 2016 vastu oma aruande rändluse hulgiturgude läbivaatamise kohta (edaspidi „komisjoni aruanne“). Komisjoni aruandes leitakse, et tagamaks seda, et jaemüügitasandil osutatavaid rändlusteenuseid saaks osutada riigisestest jaehindadega, peavad rändluse hulgituru sisendid olema saadaval tasemel, mis võimaldab koduvõrgu operaatoritel osutada rändlusteenuseid ühtlustatud korra kohaselt. Kuigi täielikult konkurentsil põhinevad riigisisesed rändluse hulgiturud, kus hinnad vastavad külastatavate võrkude teenuse osutamise kuludele, oleksid muutnud rändlusteenuste osutamise ühtlustatud korra selgelt jätkusuutlikumaks, nähtub komisjoni aruande läbivaatamisest, et nii see ei olnud. Samuti nähtub komisjoni aruandest, et pelgalt tulevane jaemüügitasandi rändlusteenuste osutamise ühtlustatud korraga seotud kohustus ei too suure tõenäosusega kaasa hästi toimivaid rändluse hulgiturge, mis võimaldaksid alates 15. juunist 2017 osutada liidus ühtlustatud korra kohaseid rändlusteenuseid.

(8) Kuna rändlusteenuste hulgihinnad on lõppkasutajatele kehtestatud jaehindadega võrreldes liiga kõrged, võib rändluse hulgiturgude praegune toimimine mõjutada eelkõige konkurentsi koduvõrgu operaatorite riigisestel turgudel ja nendesse investeerimist. Eeskätt kehtib see väikeste operaatorite, mobiilse virtuaalvõrgu operaatorite ja selliste operaatorite puhul, kelle väljuv rändlusliiklus on suurem kui sissetulev, muutes rändlusteenuste osutamise ühtlustatud korra seega struktuurselt jätkusuutmatuks.

(9) Rändluse hulgituru toimimisega tuleks tagada, et operaatoritel oleks võimalik katta kõik hulgituru reguleeritud rändlusteenuste osutamisega seotud kulud, sealhulgas ühised ja üldkulud. See peaks aitama säilitada stiimulid investeerida külastatavatesse võrkudesse ja vältida külastatavatel turgudel riigisese konkurentsi moonutamist, mis on põhjustatud nende operaatorite õiguslikust arbitraazist, kes konkureerimiseks riigisisesel külastataval turul kasutavad rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu parandusmeetmeid.

(10) Tuvastatud probleeme arvesse võttes tuleks muuta rändluse hulgiturgude suhtes praegu kohaldatavaid meetmeid, tagamaks et rändlusteenuste hulgihindade tase võimaldaks jätkusuutlikku ühtlustatud korra kohast rändlusteenuste osutamist liidus.

(11) Et tõhusam, integreeritum ja konkurentsipõhisem rändlusteenuste turg saaks välja kujuneda, tuleks jaemüügitasandil rändlusteenuste osutamise eesmärgiga peetavatel läbirääkimistel rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu üle anda operaatoritele alternatiivne võimalus pidada läbirääkimisi hulgihinna innovatiivse kujundamise üle, mis

ei ole otseselt seotud tegelike tarbitud mahtudega, näiteks kindla summaga maksed, eelnevalt sõlmitud lepingud või läbilaskevõimel põhinevad lepingud või hinnakujunduskavad, mis peegeldavad nõudluse muutumist aasta lõikes. Seetõttu peaks läbirääkimistel osalejatel olema võimalus kokku leppida, et rändluse hulgiteenuse lepingute kestuse jooksul ei kohaldata reguleeritud rändlusteenuste maksimaalseid hulgihindu. Sellega välistatakse võimalus, et kumbki pool taotleb seejärel määruses (EL) nr 531/2012 sätestatud, tegelikul tarbimisel põhinevate mahupõhiste maksimaalsete hulgihindade kohaldamist. Selle alternatiiviga ei tohiks piirata kõnealuse määruse kohaseid reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil osutamisega seotud kohustusi.

(12) Tuleks täpsustada tingimusi, mida tohib standardpakkumistesse lisada, et võimaldada mobiilsideoperaatoritel ära hoida püsivat rändlust või rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu anomaalset või lubamatut kasutamist. Eelkõige siis, kui külastatava võrgu operaatoril on põhjust arvata, et toimub olulise osa rändlusteenuse osutajate klientide püsiv rändlus või rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu anomaalne või lubamatu kasutamine, peaks tal olema võimalus nõuda rändlusteenuse osutajalt (koondatult ning liidu ja siseriiklike andmekaitseasutuste täielikult järgides) andmeid, mis võimaldaks teha kindlaks, kas toimub püsiv rändlus olulise osa rändlusteenuse osutaja klientide poolt või kas kasutatakse anomaalset või lubamatut juurdepääsu rändlusteenuste hulgiturule, näiteks andmed selliste klientide osakaalu kohta, kelle riigisisene tarbimine on rändlusteenuse tarbimisega võrreldes tähtsusetu. Lisaks sellele tuleks rändluse hulgiteenuse lepingute lõpetamist püsiva rändluse või rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu anomaalse või lubamatu kasutamise ärahoidmiseks kasutada vaid juhul, kui vähem rangete meetmete abil ei ole õnnestunud olukorda lahendada. Lepingu lõpetamiseks peab eelneva loa andma külastatava võrgu operaatori riigi reguleeriv asutus, kes võtab võimalikult ulatuslikult arvesse Elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ameti (BEREC) arvamust, kui BERECiga on konsulteeritud. Vähem ranged meetmed võiksid seisneda kõrgemate rändluse hulgihindade kehtestamises, ületamata seejuures käesoleva määrusega kehtestatud maksimaalseid hulgihindu lepingus kindlaks määratud koondmahtu ületava mahu eest. Kõrgemad rändluse hulgihinnad tuleks kehtestada kas eelnevalt või alates hetkest, mil külastatava võrgu operaator on teinud kindlaks, et objektiivsetest kriteeriumidest lähtudes toimub olulise osa rändlusteenuse osutajate klientide püsiv rändlus või rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu anomaalne või lubamatu kasutamine, ning on sellest koduvõrgu operaatorile teada andnud. Vähem ranged meetmed võiksid olla ka sellised, et koduvõrgu operaator kohustub võtma vastavalt määruse (EL) nr 531/2012 artikli 6d kohaselt vastu võetud üksikasjalikele eeskirjadele vastu oma klientide suhtes kohaldatava mõistliku kasutamise poliitika või seda muutma, või võiks külastatava võrgu operaatoril olla võimalus taotleda rändluse hulgiteenuse lepingu muutmist. Läbipaistvuse huvides peaks riigi reguleeriv asutus tegema avalikkusele kättesaadavaks teabe rändluse hulgiteenuse lepingute lõpetamise loa taotluste kohta, järgides ärisaladuse hoidmise nõudeid.

(13) Seoses hulgihindu käsitlevate eeskirjadega tuleks liidu tasandil säilitada reguleerivad kohustused, sest iga meede, mis võimaldab osutada rändlusteenuseid ühtlustatud korra kohaselt kogu liidus, aga mille puhul ei ole arvestatud hulgituru rändlusteenuste osutamisega seotud hulgihindade taset, võib häirida rändlusteenuste siseturu toimimist ega aita soodustada konkurentsi. Asjakohasel tasemel hulgihinnad peaksid soodustama püsivat konkurentsi, k.a uute osalejate, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning idufirmade osas.

(14) Maksimaalsed hulgihinnad peaksid toimima kaitsva tasemena ning tagama, et operaatoritel oleks võimalik katta oma kulud, sealhulgas ühised ja üldkulud. Samuti

peaksid need võimaldama laialdast jätkusuutlikku rändlusteenuste osutamist ühtlustatud korra kohaselt ning samas jätma ruumi operaatoritevahelisteks kaubanduslääbirääkimisteks.

(15) Hulgituru rändlusteenuste osutamise hinnangulisi kulusid, sealhulgas ühiseid ja üldkulusid, hinnati mitme allika alusel. Üks allikas oli hulgituru rändlusteenuse üldine kulumudel; selles kasutati riigikohaseid andmeid ja see põhines meetodil, mida riigi reguleerivad asutused kasutavad mobiilikõne lõpetamise tasu ülempiiri kindlaksmääramiseks vastavalt liidu õigusele. Teine allikas olid alternatiivsed kuluhinnangud, mis põhinesid riigisiseste mobiilikõne lõpetamise tasu määrade reguleerimise liidu ühtsetel lähenemisviisidel. Samuti tugineti hinnangus praegu liidus tasakaalustamata liikluse puhul kehtivatele rändlusteenuste hulgihindadele ja tõenditele rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu tasude kohta riigisisestel turgudel.

(16) Kuluhinnangute kaalumisel on võetud arvesse rändlusliikluse hooajalise iseloomu võimalikku mõju hulгимүүгитасандил osutatavate rändlusteenuste riigisisese pakkumise kogukuludele. Nendes hinnangutes arvestati tasakaalustavaid mõjusid, mis aitaksid leevendada rändlusliikluse hooajalisusest tulenevat kulude võimalikku suurenemist. Riigisisese nõudluse suurenemine tähendab eelkõige andmesideteenuste puhul, et järgmis(t)el aasta(te)l ületab riigisisene kogunõudlus käesoleva aasta mis tahes hooajalise tippliikluse. Kuna maapealsed avalikud mobiilsidevõrgud on dimensioonitud sellise riigisisest nõudlusest põhjustatud üldise suurenemissuundumusega toimetulemiseks, ei ole tõenäoline, et hooajalistest rändlusvoogudest tulenev võrgu mis tahes tippnõudluse kogumaht suurendaks mobiilsidevõrgu dimensioonimise kulusid. Mõnes liikmesriigis võivad hooajalised rändluse tippmahud mõjutada võrgu üldisi dimensioonimise kulusid kõnede puhul, kus nõudlus on stabiilsem. Aga ka sellised kohalikud hooajalised liikluse tippmahud tulenevad tõenäoliselt riigisiseste kasutajate liikumisest turismipiirkondadesse ning teatud määral leevendab neid kompenseeriv asjaolu, et suvepuhkuste hooajal kasutavad rändlusteenuse kasutajad vähem läbilaskevõimet linnapiirkondades.

(17) Andmesideteenuste kasutus kasvab liidus ja kogu maailmas kiiresti. Rändlusteenuste osutamise ühtlustatud korra kasutuselevõtt alates 15. juunist 2017 peaks seda kasvu toetama rändluse osas, viies edastatud andmemahu ühikukulu märkimisväärselt alla. Et võtta arvesse andmesideteenuste kasutuse suurenemist ja edastatud andmemahu ühikukulu vähenemist, peaks reguleeritud andmeside-rändlusteenuste maksimaalne hulgihind igal aastal vähenema ja see tuleks esitada eurodes gigabaidi kohta selliselt, et üks gigabait vastab 1 000 megabaidile. Reguleeritud andmeside-rändlusteenuste maksimaalse hulgihinna kehtestamisel tuleb võtta arvesse kõiki rändlusteenuste osutamiseks vajalikke juurdepääsukomponente, sealhulgas transiidikulusid, mis tekivad andmesideliikluse edastamisel koduvõrgu operaatori tuvastatud vahetuspunkti.

(18) Rändlusteenuste hulgihindade kaitsva rolli kaalumisel kahe eesmärgi saavutamisel – tagada, et hulгимүүгитасандил osutatavate rändlusteenuste pakkujatel oleks võimalik katta kõik asjaomased kulud ning et jätkusuutmatu rändlusteenuste ühtlustatud korra kohase osutamise puhul oleks erandlik – tuleks võtta arvesse iga hulгимүүгитасандил osutatavate rändlusteenuste pakkuja teenustevalikut ja tema eeldatavaid liiklusmahte.

(19) Seetõttu tuleks kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenustele kehtivaid maksimaalseid hulgihindu märkimisväärselt alandada.

(20) Ärisaladuse hoidmise tagamiseks ja määruse (EL) nr 531/2012 kohaldamise ning rändluse hulgiturgude edenemise seiramiseks ja järelevalveks tuleks riigi reguleerivatele asutustele anda õigus nõuda teavet nende rändluse hulgihindade lepingute kohta, milles ei nähta ette maksimaalsete rändlusteenuste hulgihindade kohaldamist. Samuti peaks

kõnealustel asutustel olema õigus nõuda teavet rändluse hulgiteenuse lepingute nende tingimuste vastuvõtmise ja kohaldamise kohta, mille eesmärk on vältida püsivat rändlust ning hulгимүүгитасандил осутатавате рändlustеенусте аномалсет või lubamatut kasutamist muudel eesmärkidel kui reguleeritud rändlustеенусте pakkumine liidus reisivatele rändlustеенусте pakkujate klientidele.

(21) Hulгимүүгитасандил осутатавате рändlustеенусте суhtes kohaldatav konkreetne hindade reguleerimine tähendab seda, et liidu üldist ülempiiri kohaldatakse liittoodete suhtes, mis võivad hõlmata ka muud juurdepääsu rändluse hulgiturule ja vastastikuse sidumise sisendeid, sealhulgas ja eelkõige neid, mida reguleeritakse riiklikult või potentsiaalselt ka piiriüleselt. Sellega seoses prognoositakse, et nende sisendite reguleerimise erinevused liidus vähenevad, eelkõige tänu tulevastele Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2002/21/EÜ1 (raamdirektiiv) kohaselt võetavatele võimalikele lisameetmetele, mille eesmärk on tagada reguleerivate lähenemisviiside suurem ühetaolisus. Vahepeal tuleks tegeleda külastatavate võrkude operaatorite ja teiste operaatorite mis tahes vaidlustega määrade üle, mida nende hulгимүүгитасандил осутатавате рändlustеенусте pakkumiseks vajalike reguleeritud sisendite suhtes kohaldatakse, võttes arvesse BERECi arvamust, kui BERECiga on konsulteeritud, ja vastavalt rändluse suhtes kohaldatavatele spetsiaalsetele reguleerivatele kohustustele ning ka raamdirektiivile ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiividele 2002/20/EÜ2, 2002/19/EÜ3 ja 2002/22/EÜ4.

(22) Rändluse hulgiturgude toimimist ning nende seotust rändluse jaeturuga on vaja jälgida ja korrapäraselt läbi vaadata, võttes arvesse konkurentsi ja tehnoloogia arengut ning liiklusvooge. Sellel eesmärgil peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule 15. detsembriks 2018 vahearuande jaemүүгитасандил осутатавате рändlustеенусте lisatasude kaotamise mõju kokkuvõttega, võttes arvesse BERECi asjakohast aruannet. Seejärel peaks komisjon esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga kahe aasta tagant esitatavad aruanded. Esimene aruanne tuleks esitada 15. detsembriks 2019. Komisjon peaks oma iga kahe aasta järel esitatavas aruandes eelkõige hindama, kas rändlustеенусте osutamise ühtlustatud kord avaldab mingit mõju jaeturul kättesaadavate tariifikavade arengule. Ühelt poolt peaks see sisaldama hinnangut selliste tariifikavade tekke kohta, mis sisaldavad üksnes riigisiseseid teenuseid ja välistavad kõik jaerändlustеенусте ja mis on seega vastuolus rändlustеенусте osutamise ühtlustatud korra peamise eesmärgiga, ning teiselt poolt hinnangut kindlasummaliste tariifikavade kättesaadavuse vähenemise kohta, mis võiks samuti tekitada tarbijatele kahju ja kahjustada digitaalse ühtse turu eesmärke. Iga kahe aasta järel esitatavates komisjoni aruannetes tuleks eelkõige analüüsida, millisel määral on riikide reguleerivad asutused lubanud erandkorras kohaldada jaemүүгитасандил осутатавате рändlustеенусте lisatasusid, koduvõrkude operaatorite suutlikkust säilitada oma riigisiseseid hinnamudelid ja külastatavate võrkude operaatorite suutlikkust katta kõik hulгимүүгитасандил осутатавате reguleeritud рändlustеенустега seotud tegelikult tekkinud kulud. Võimaldamaks sellist aruandlust, et ■ hinnata, kuidas rändlusturud kohanevad rändlustеенусте osutamise ühtlustatud korraga, tuleks koguda piisavalt andmeid nende turgude toimimise kohta pärast kõnealuste eeskirjade rakendamist.

(23) Selleks et hinnata konkurentsi edenemisest kogu liitu hõlmavatel rändlusturgudel ja anda korrapäraselt aru muutustest rändluse tegelikes hulgihindades рändlustеенусте pakkujate vahelises tasakaalustamata liikluses, tuleks BERECile anda ülesanne koguda riikide reguleerivatelt asutustelt andmeid vastavalt tasakaalustatud ja tasakaalustamata liikluse suhtes kohaldatavate tegelike tasude kohta. Samuti peaks BEREC koguma andmeid juhtumite kohta, kui rändluse hulgiteenuse lepingu osalised on otsustanud

loobuda maksimaalsete rändlusteenuste hulgihindade kohaldamisest või on hulгимүүgitasandil rakendanud meetmeid, mille eesmärk on vältida püsivat rändlust või hulгимүүgitasandil osutatavate rändlusteenuste anomaalset või lubamatut kasutamist muudel eesmärkidel kui reguleeritud rändlusteenuste pakkumine rändlusteenusepakkujate klientidele nende regulaarsete reiside ajal liidus. Kogutud andmete põhjal peaks BEREC korrapäraselt aru andma, millised on seosed rändlusteenuste jaehindade, hulgihindade ning hulгимүүgikulude vahel.

(24) Komisjon, BEREC ja kõik asjaomased riikide reguleerivad asutused peaksid määruse (EL) nr 531/2012 kohaldamise läbivaatamise, seire ja järelevalve eesmärgil teabe jagamisel täielikult tagama ärisaladuse hoidmise. Ärisaladuse hoidmise nõuetest kinnipidamine ei tohiks seega takistada riikide reguleerivatel asutustel sellel eesmärgil õigeaegselt konfidentsiaalse teavet jagamast.

(25) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 531/2012 vastavalt muuta.

(26) Kuna käesoleva määruse eesmärke ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, sest riiklike meetmetega ei suudeta tagada, et rändluse hulгимүүgiturgete käsitlevad eeskirjad oleksid kooskõlas rändlusteenuste jaemүүgitasandil osutamist käsitlevate liidu eeskirjadega, küll aga saab neid piiriülese mõju tõttu, mida riigisisised rändluse hulgiturud avaldavad rändlusteenuste jaemүүgitasandil osutamisele liidus, paremini saavutatavad liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(27) Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja peetakse kinni eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga tunnustatud põhimõtetest,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Sisu ja reguleerimisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse ühine lähenemisviis selle tagamiseks, et üldkasutatavate mobiilsidevõrkude kasutajad ei maksaks kogu liitu hõlmavate rändlusteenuste eest liidus reisides helistamisel ja kõne vastuvõtmisel, SMS-e saates ja vastu võttes ning pakettkommuteeritud andmesideteenuseid kasutades konkureerivate riigisiseste hindadega võrreldes ülemäära kõrget hinda, aidates sellega kaasa siseturu sujuvale toimimisele ning samal ajal saavutades tarbijakaitse kõrge taseme, edendades konkurentsi ning läbipaistvust turul ja pakkudes stiimuleid nii uuendusteks kui ka tarbija valikute suurendamiseks.

Määruses sätestatakse eeskirjad, et võimaldada reguleeritud rändlusteenuste osutamist riigisisestest mobiilsideteenustest eraldi, ja tingimused üldkasutatavatele mobiilsidevõrkudele reguleeritud rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu andmiseks. Samuti kehtestatakse sellega üleminekueeskirjad tasude kohta, mida rändlusteenuse osutajad võivad nõuda reguleeritud rändlusteenuste (kõnede ja SMS-ide) osutamise eest juhul, kui nende kasutamine algab ja lõpeb liidus, ning pakettkommuteeritud andmesideteenuste eest, mida rändlusliiklendid kasutavad liidus mobiilsidevõrgus rändlemisel. Määrust kohaldatakse nii võrguoperaatorite poolt võetavate tasude suhtes hulгимүүgitasandil kui ka rändlusteenuse osutajate poolt võetavate tasude suhtes jaemүүgitasandil.

2. Reguleeritud rändlusteenuste osutamine riigisisestest mobiilsideteenustest eraldi on vajalik vahesamm konkurentsi suurendamiseks, eesmärgiga langetada klientide jaoks rändlustariife, et saavutada mobiilsideteenuste siseturg ja et lõpuks ei tehtaks vahet riiklikel tariifidel ja rändlustariifidel.

3. Samuti sätestatakse käesolevas määruses eeskirjad, mille eesmärk on suurendada hindade läbipaistvust ja parandada hinnateabe pakkumist rändlusteenuste kasutajatele.

4. Käesolev määrus on erimeede raamdirektiivi artikli 1 lõike 5 tähenduses.

5. Käesolevas määruses sätestatud maksimaalsed hinnad on väljendatud eurodes.

6. Kui artiklite 7, 9 ja 12 kohased maksimaalsed hinnad on väljendatud muudes vääringutes kui euro, määratakse kõnealuste artiklite kohased algsed piirmäärad kindlaks nendes vääringutes, kohaldades 1. mail 2012 Euroopa Keskpanga poolt *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud viitekursse.

Artikli 7 lõikes 2, artikli 9 lõikes 1 ja artikli 12 lõikes 1 sätestatud järgnevate piirmäärade kindlaksmääramisel kohaldatakse asjaomase kalendriaasta 1. mail avaldatud viitekursse. Artikli 7 lõike 2, artikli 9 lõike 1 ja artikli 12 lõike 1 kohaste maksimaalsete hindade puhul vaadatakse muus vääringus kui euro väljendatud piirmäärad iga-aastaselt läbi pärast 2015. aastat. Nendes vääringutes iga-aastaselt läbivaadatud piirmäärasid kohaldatakse alates 1. juulist, kasutades sama aasta 1. mail avaldatud viitekursse.

7. Kui artiklite 8, 10 ja 13 kohased maksimaalsed hinnad on väljendatud muudes vääringutes kui euro, määratakse kõnealuste artiklite kohased algsed piirmäärad kindlaks nendes vääringutes, kohaldades 1. märtsil, 1. aprillil ja 1. mail 2012 Euroopa Keskpanga poolt *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud viitekursside keskmist.

Artikli 8 lõikes 2, artikli 10 lõikes 2 ja artikli 13 lõikes 2 sätestatud järgnevate piirmäärade kindlaksmääramisel kohaldatakse asjaomase kalendriaasta 1. märtsil, 1. aprillil ja 1. mail avaldatud viitekursside keskmist. Artikli 8 lõikes 2, artikli 10 lõikes 2 ja artikli 13 lõikes 2 reguleeritud maksimaalsete hindade puhul vaadatakse muus vääringus kui euro väljendatud piirmäärad iga-aastaselt läbi pärast 2015. aastat. Nendes vääringutes iga-aastaselt läbivaadatud piirmäärasid kohaldatakse alates 1. juulist, kasutades sama aasta 1. märtsil, 1. aprillil ja 1. mail avaldatud viitekursside keskmist.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas määruses kasutatakse juurdepääsu käsitleva direktiivi artiklis 2, raamdirektiivi artiklis 2 ja universaalteenuse direktiivi artiklis 2 sätestatud mõisteid.

2. Lisaks lõikes 1 osutatud mõistetele kasutatakse järgmisi mõisteid:

a) „rändlusteenuse osutaja” – ettevõtja, kes osutab rändluskliendile reguleeritud rändlusteenuseid jaemüügitasandil;

b) „riigisiseste teenuste osutaja” – ettevõtja, kes osutab rändluskliendile riigisiseseid mobiilsideteenuseid;

c) „alternatiivne rändlusteenuse osutaja” – rändlusteenuse osutaja, kes erineb riigisiseste teenuste osutajast;

d) „koduvõrk” – üldkasutatav sidevõrk, mis asub liikmesriigis ning mida rändlusteenuse osutaja kasutab reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil osutamiseks rändluskliendile;

- e) „külastatav võrk”– maapealne üldkasutatav mobiilsidevõrk, mis asub liikmesriigis, mis ei ole rändluskliendi riigisiseste teenuste osutaja asukohajärgne liikmesriik ning mille vahendusel saab rändlus klient teha ja vastu võtta kõnesid, saata või vastu võtta SMS-e või kasutada pakettkommuteeritud andmesideteenuseid oma koduvõrgu operaatoriga sõlmitud kokkulepete alusel;
- f) „kogu liitu hõlmav rändlus”– rändluskliendi poolt mobiilseadme kasutamine liidusiseste kõnede tegemiseks või vastuvõtmiseks, liidusiseste SMSide saatmiseks või vastuvõtmiseks või pakettkommuteeritud andmesideteenuste kasutamiseks, kui ta viibib muus liikmesriigis kui selles, kus asub riigisiseste teenuste osutaja võrk, koduvõrgu operaatori ja külastatava võrgu operaatori vahel sõlmitud kokkulepete alusel;
- g) „rändlus klient”– liidus asuva maapealse üldkasutatava mobiilsidevõrgu vahendusel osutatavate reguleeritud rändlusteenuste osutaja klient, kellega sõlmitud leping või kokkulepe võimaldab kasutada kogu liitu hõlmavat rändlust;
- h) „reguleeritud rändluskõne”– mobiiltelefonikõne, mida rändlus klient alustab külastatavas võrgus ja mis lõpetatakse üldkasutatavas sidevõrgus liidu piires, või rändlus kliendi poolt vastu võetud kõne, mida alustati üldkasutatavas sidevõrgus liidus ja mis lõpetatakse külastatavas võrgus;
- j) „SMS”– tekstisõnum (lühisõnumiteenus), mis koosneb peamiselt tähtedest ja/või numbritest, mida saab saata riikide numeratsiooniplaanide kohaselt määratud mobiili- ja/või paiksete numbrite vahel;
- k) „reguleeritud rändlussõnum”– SMS, mille rändlus klient saab külastatavast võrgust liidu üldkasutatavasse sidevõrku või mille rändlus klient võtab vastu saadetuna liidu üldkasutatavast sidevõrgust külastatavasse võrku;
- m) „reguleeritud andmeside-rändlusteenus”– rändlusteenus, mis võimaldab rändlus kliendile sissetulevat ja väljuvat pakettkommuteeritud andmesidet mobiilseadme abil ajal, mil seade on ühendatud külastatavasse võrku. Reguleeritud andmeside-rändlusteenus ei hõlma reguleeritud rändluskõnede ja rändlussõnumite edastamist ega vastuvõtmist, kuid hõlmab MMSide (multimeedium-sõnumiteenus) edastamist ja vastuvõtmist;
- o) „juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule”– otsene juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule või rändluse hulgiteenuste edasimüümisele;
- p) „otsene juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule”– vahendite ja/või teenuste mobiilsideoperaatori poolt teisele ettevõtjale kättesaadavaks tegemine kindlaksmääratud tingimustel selleks, et kõnealune teine ettevõtja osutaks reguleeritud rändlusteenuseid rändlus klientidele;
- q) „juurdepääs rändluse hulgiteenuste edasimüümisele”– rändlusteenuste hulgimüügitasandil osutamine külastatava võrgu operaatorist erineva mobiilsideoperaatori poolt teisele ettevõtjale selleks, et kõnealune teine ettevõtja osutaks reguleeritud rändlusteenuseid rändlus klientidele.
- r) „riigisisene jaehind” – rändlusteenuse osutaja poolt iga tarbitud ühiku eest võetav riigisisene jaemüügi tasu, mida kohaldatakse tehtud kõnede ja saadetud SMS-sõnumitele (mida alustatakse ja lõpetatakse samas liikmesriigis erinevates üldkasutatavates sidevõrkudes) ning kliendi tarbitud andmetele; juhul kui konkreetset riigisisest jaemüügi tasu ühiku kohta ei eksisteeri, loetakse riigisiseseks jaehinnaks sama maksustamismehhanism, mida kasutatakse siis, kui klient oleks kõnesid teinud ja SMS-sõnumeid saatnud (mida alustatakse ja lõpetatakse samas liikmesriigis erinevates üldkasutatavates sidevõrkudes) ning andmeid tarbinud enda liikmesriigis;

s) „reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamine” – selliste reguleeritud rändlusteenuste osutamine, mida alternatiivne rändlusteenuse osutaja osutab rändlusklientidele otse külastatavas sidevõrgus.

Artikkel 3

Juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule

1. Mobiilsideoperaatorid rahuldavad kõik põhjendatud taotlused, mis käsitlevad juurdepääsu rändlusteenuste hulgiturule.
2. Mobiilsideoperaatorid võivad taotlused, mis käsitlevad juurdepääsu rändlusteenuste hulgiturule, tagasi lükata üksnes objektiivsete kriteeriumide põhjal.
3. Juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule hõlmab kõiki võrguelemente ja nendega seotud vahendeid, asjaomaseid teenuseid, tarkvara ja teabesüsteeme, mis on vajalikud klientidele reguleeritud rändlusteenuste osutamiseks.
- 4.

Lõikes 3 osutatud rändlusteenuste hulgituru kõigile komponentidele juurdepääsu andmise suhtes kohaldatakse artiklites 7, 9 ja 12 sätestatud eeskirju reguleeritud rändlusteenuste hulgihindade kohta, välja arvatud juhul, kui rändluse hulgiteenuse lepingu mõlemad pooled lepivad selgesõnaliselt kokku, et lepingu kehtivusajal ei kohaldata lepingu kohaldamisest tuleneva mis tahes keskmise rändlusteenuste hulgihinna suhtes reguleeritud rändlusteenuste maksimaalset hulgihinda.

Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist ning seoses juurdepääsuga rändluse hulgiteenuste edasimüümisele, võivad mobiilsideoperaatorid küsida õiglast ja mõistlikku tasu lõikega 3 hõlmamata komponentide eest.

5. Mobiilsideoperaatorid avaldavad standardpakkumise, võttes arvesse lõikes 8 osutatud BERECi suuniseid, ning teevad selle rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu taotlevale ettevõtjale kättesaadavaks. Mobiilsideoperaatorid esitavad juurdepääsu taotlevale ettevõtjale käesoleva artikliga kooskõlas oleva ja kõnealust juurdepääsu reguleeriva lepingu kavandi, tehes seda hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotluse esmakordset kättesaamist. Juurdepääs rändlusteenuste hulgiturule antakse mõistliku aja jooksul, kuid mitte hiljem kui kolme kuu jooksul lepingu sõlmimisest. Mobiilsideoperaatorid, kes saavad rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu taotluse, ning juurdepääsu taotlevad ettevõtjad peavad läbirääkimisi heas usus.

6. Lõikes 5 osutatud standardpakkumine peab olema piisavalt üksikasjalik ja hõlmama kõiki lõikes 3 osutatud rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsuks vajalikke komponente, samuti peab see sisaldama rändlusteenuste hulgiturule ja rändluse hulgiteenuste edasimüümisele otsese juurdepääsu suhtes asjakohaste pakkumiste kirjeldusi ning nendega seonduvaid tingimusi.

Nimetatud standardpakkumine võib sisaldada tingimusi, mille eesmärk on hoida ära püsivat rändlust või rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu anomaalset või lubamatut kasutamist muul eesmärgil kui reguleeritud rändlusteenuste osutamine rändlusteenuse osutajate klientidele, kui viimased perioodiliselt liidus reisivad. Kui standardpakkumises on nii ette nähtud, hõlmavad kõnealused tingimused erimeetmeid, mida külastatava võrgu operaator võib võtta, et hoida ära püsivat rändlust või rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu anomaalset või lubamatut kasutamist, ning objektiivseid tingimusi, mille alusel külastatava võrgu operaator võib kõnealuseid meetmeid võtta. Objektiivsed tingimused võivad viidata rändlusliikluse

koondteabele. Neis ei viidata rändlusteenuse osutaja rändlusteenuse osutajate klientide individuaalse rändlusliiklusega seotud konkreetsele teabele.

Standardpakkumises võib muu hulgas ette näha, et juhul, kui külastatava võrgu operaatoril on põhjust arvata, et toimub püsiv rändlus olulise osa rändlusteenuse osutaja klientide poolt või rändlusteenuste anomaalne või lubamatu kasutamine, võib külastatava võrgu operaator nõuda, ilma et see piiraks liidu ja siseriiklike andmekaitseõuete kohaldamist, et rändlusteenuse osutaja esitaks teabe, mis võimaldab teha kindlaks, kas toimub püsiv rändlus olulise osa rändlusteenuse osutaja klientide poolt või kas nad kasutavad anomaalset või lubamatut juurdepääsu külastatava operaatori võrgule, nt teave nende klientide osakaalu kohta, kelle puhul on objektiivsete näitajate alusel vastavalt artikli 6d alusel vastu võetud „mõistlikku kasutamist“ puudutavatele üksikasjalikele eeskirjadele tehtud kindlaks jaemüügitasandil riigisiselt kohaldatava jaehinnaga osutatavate reguleeritud rändlusteenuste anomaalse või lubamatu kasutamise risk.

Standardpakkumises võib viimase võimalusena, kui vähem rangete meetmetega ei ole õnnestunud olukorda lahendada, näha ette võimalus rändluse hulgiteenuse lepingute lõpetamiseks, kui külastatava võrgu operaator on lähtudes objektiivsetest kriteeriumidest teinud kindlaks, et toimub püsiv rändlus olulise osa rändlusteenuse osutajate klientide poolt või rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu anomaalne või lubamatu kasutamine, ning on sellest koduvõrgu operaatorile teada andnud.

Külastatava võrgu operaator võib rändluse hulgiteenuse lepingu ühepoolselt lõpetada püsiva rändluse või rändlusteenustele juurdepääsu anomaalse või lubamatu kasutamise tõttu ainult eelneva loa alusel, mille on andnud külastatava võrgu operaatori riigi reguleeriv asutus.

Külastatava võrgu operaatori riigi reguleeriv asutus teeb kolme kuu jooksul külastatava võrgu operaatori poolt esitatud rändluse hulgiteenuse lepingu lõpetamise loa taotluse saamisest otsuse, kas nimetatud luba anda või andmata jätta, olles eelnevalt konsulteerinud koduvõrgu operaatori riigi reguleeriva asutusega, ning teavitab otsusest komisjoni.

Külastatava võrgu operaatori riigi reguleerivad asutused ja koduvõrgu operaatori riigi reguleerivad asutused võivad taotleda BERECilt arvamust käesoleva määruse kohaselt võetavate meetmete kohta. BEREC annab arvamuse ühe kuu jooksul taotluse saamisest.

Kui BERECiga on konsulteeritud, ootab külastatava võrgu operaatori riigi reguleeriv asutus enne rändluse hulgiteenuse lepingu lõpetamisele kuuenda lõigu kohaselt loa andmise või andmata jätmise otsuse tegemist ära BERECi arvamuse ning võtab BERECi arvamust võimalikult ulatuslikult arvesse, järgides kolmekuulist tähtaega.

Külastatava võrgu operaatori riigi reguleeriv asutus teeb rändluse hulgiteenuse lepingu lõpetamise lubasid puudutava teabe üldsusele kättesaadavaks, järgides ärisaladuse hoidmise nõudeid.

Viies kuni üheksas lõik ei piira riigi reguleeriva asutuse artikli 16 lõike 6 kohast õigust nõuda käesolevast määruses sätestatud kohustuste rikkumise viivitamatut lõpetamist ja külastatava võrgu operaatori õigust võtta asjakohaseid pettusevastaseid meetmeid.

Riikide reguleerivad asutused annavad vajaduse korral korralduse standardpakkumiste muutmiseks, sealhulgas erimeetmete osas, mida külastatava võrgu operaator võib võtta, et hoida ära püsivat rändlust või rändlusteenuste hulgiturule juurdepääsu anomaalset või lubamatut kasutamist, ning objektiivsete tingimuste osas, mille alusel külastatava võrgu operaator võib kõnealuseid meetmeid võtta, et täita käesolevas artiklis sätestatud kohustusi.

7. Kui juurdepääsu taotlej soovib alustada äriläbirääkimisi, et hõlmata ka standardpakkumises hõlmamata komponente, vastavad mobiilsideoperaatorid sellisele

taotlusele mõistliku aja jooksul, kuid mitte hiljem kui kahe kuu jooksul taotluse esmakordsest kättesaamisest. Käesolevas lõikes reguleeritud olukorra suhtes ei kohaldata lõikeid 2 ja 5.

8. Et toetada käesoleva artikli ühetaolist kohaldamist, kehtestab BEREC pärast sidusrühmadega konsulteerimist ja tihedas koostöös komisjoniga hiljemalt 30. septembriks 2012 suunised juurdepääsu kohta rändlusteenuste hulgiturule.

9. Lõikeid 5–7 kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2013.

Artikkel 4

Reguleeritud andmeside-rändlusteenuste eraldi osutamine jaemüügitasandil

1. Riigisiseste teenuste ega rändlusteenuse osutajad ei takista klientide juurdepääsu reguleeritud andmeside-rändlusteenustele, mida teine rändlusteenuse osutaja osutab otse külastatavas võrgus.

2. Rändlusklientidel on õigus igal ajal rändlusteenuse osutajat vahetada. Kui rändlusklient otsustab rändlusteenuse osutajat vahetada, toimub vahetus põhjendamatu viivitusega ning igal juhul võimalikult lühikese ajavahemiku jooksul, sõltuvalt reguleeritud rändlusteenuse jaemüügitasandil eraldi osutamiseks valitud tehnilisest lahendusest, kuid hiljemalt kolmandal tööpäeval pärast uue rändlusteenuse osutajaga lepingu sõlmimist.

3. Üleminek teisele rändlusteenuse osutajale või rändlusteenuse osutaja vahetamine on klientidele tasuta ning võimalik mis tahes tariifikava alusel. Sellega ei või kaasneda liitumistasu ega täiendavaid kindlaksmääratud või jooksvaid tasusid, mis on seotud liitumislepingu muude kui rändlust käsitlevate osadega ning mida ei olnud enne vahetamist kehtinud tingimustega ette nähtud.

6. Käesolevat artiklit kohaldatakse alates 1. juulist 2014.

Artikkel 5

Reguleeritud andmeside-rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise rakendamine

1. Riigisiseste teenuste osutajad rakendavad artiklis 4 sätestatud reguleeritud andmeside-rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamist nii, et rändluskliendid saavad kasutada eraldiseisvaid reguleeritud andmeside- rändlusteenuseid. Riigisiseste teenuste osutajad rahuldavad kõik põhjendatud taotlused juurdepääsuks vahenditele ja seonduvatele tugiteenustele, mis on reguleeritud andmeside-rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise osas asjakohased. Juurdepääs kõnealustele vahenditele ja tugiteenustele, mis on reguleeritud andmeside-rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamiseks vajalikud, sealhulgas kasutaja autentimise teenustele, on tasuta ja rändlusklientidelt ei nõuta nende eest mingisugust otsest tasu.

2. Et tagada reguleeritud andmeside-rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise järjepidev ja üheaegne rakendamine kogu liidus, võtab komisjon pärast BERECiga konsulteerimist rakendusaktidega vastu üksikasjalikud eeskirjad reguleeritud andmeside-rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise rakendamise tehniliste lahenduste kohta. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 6 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

3.

Tehnilised lahendused reguleeritud andmeside-rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise rakendamiseks peavad vastama järgmistele kriteeriumitele:

- a) tarbijasõbralikkus, eelkõige tarbijate võimalus valida kergesti ja kiirelt teine rändlusteenuse osutaja oma mobiiltelefoninumbrit muutmata ja sama mobiilseadet kasutades;
- b) suutlikkus rahuldada konkurentsivõimelistel tingimustel tarbijanõudluse kõiki liike, sealhulgas andmesideteenuste sagedase kasutamise nõuet;
- c) suutlikkus edendada tõhusalt konkurentsi, võttes arvesse ka operaatorite võimalusi kasutada oma infrastruktuurivahendeid või ärikokkuleppeid;
- d) kulutasuvus, võttes arvesse riigisiseste teenuste osutajate ja teiste rändlusteenuse osutajate vahelist kulude jaotust;
- e) suutlikkus täita tõhusalt artikli 4 lõikes 1 osutatud kohustust;
- f) maksimaalse koostalitlusvõime võimaldamine;
- g) kasutajasõbralikkus, eelkõige seoses kliendipoolse mobiilseadme tehnilise käsitlemisega võrkude vahetamisel;
- h) tagatakse, et liidu klientide rändlust kolmandates riikides ja kolmandate riikide klientide rändlust liidus ei takistata;
- i) tagatakse kinnipidamine raamdirektiivi ja eridirektiividega nõutavatest eeskirjadest eraelu puutumatus, isikuandmete, võrkude turvalisuse ja terviklikkuse kaitse ning läbipaistvuse kohta;
- j) võetakse arvesse, et riikide reguleerivad asutused edendavad vastavalt raamdirektiivi artikli 8 lõike 4 punktile g lõpptarbijate võimalusi saada juurdepääs teabele ja seda levitada ning vabal valikul käivitada rakendusi ja teenuseid;
- k) tagatakse, et teenuse osutajad kohaldavad samaväärseid tingimusi samasuguste asjaolude korral.

4. Lõikes 3 sätestatud kriteeriumite täitmise eesmärgil võib tehniline lahendus hõlmata üht või mitut tehnilist üksikasja.

5. Komisjon annab vajaduse korral asjakohasele Euroopa standardiorganile volituse kohandada asjaomaseid standardeid, mis on vajalikud reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil eraldi osutamise ühtlustatud rakendamiseks.

6. Käesoleva artikli lõikeid 1, 3, 4 ja 5 kohaldatakse alates 1. juulist 2014.

Artikkel 6

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab raamdirektiivi artikli 22 alusel loodud sidekomitee. Kõnealune komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 6a

Jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamine

Alates 15. juunist 2017, tingimusel et artikli 19 lõikes 2 osutatud eelnõu põhjal vastuvõetud seadusandlik akt on sel kuupäeval kohaldatav, ei kohalda rändlusteenuse osutajad üheski

liikmesriigis rändlusklientide suhtes riigisisese jaehinnaga võrreldes mis tahes lisatasusid ühegi tehtud või vastu võetud reguleeritud rändluskõne, ühegi saadetud reguleeritud SMS- või MMS-rändlussõnumi eest või ühegi kasutatud reguleeritud andmeside-rändlusteenuse eest, sealhulgas MMS-rändlussõnumid, või mis tahes üldist tasu välismaal lõppseadme või teenuse kasutamise võimaldamise eest vastavalt artiklitele 6b ja 6c.

Artikkel 6b

Mõistlik kasutamine

1. Kooskõlas käesoleva artikliga ning artiklis 6d osutatud rakendusaktidega, võivad rändlusteenuse osutajad kohaldada selliste jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste suhtes, mille hind on samal tasemel kohaldatava riigisisese jaehinnaga, nn mõistliku kasutamise poliitikat selle vältimiseks, et rändluskliendid kasutavad jaemüügitasandil reguleeritud rändlusteenuseid anomaalselt või kuritarvitavad neid, näiteks kui selliseid teenuseid kasutavad rändluskliendid muus liikmesriigis kui riigisisese teenuseosutaja liikmesriiki muudel eesmärkidel kui regulaarne reisimine.

Mõistliku kasutamise poliitika võimaldab rändlusteenuse osutaja klientidel tarbida teatavat mahtu jaemüügitasandil osutatavaid reguleeritud rändlusteenuseid kohaldatava riigisisese jaehinna eest, mis on kooskõlas nende vastavate tariifikavadega.

2. Selliste jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste suhtes, mille puhul ületatakse mõistliku kasutamise poliitikaga ette nähtud piire, kohaldatakse artiklit 6e.

Artikkel 6c

Jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamise jätkusuutlikkus

1. Konkreetsetel ja erandlikel asjaoludel, pidades silmas riigisisese hinnamudeli jätkusuutlikkust, võib rändlusteenuse osutaja juhul, kui tal ei ole võimalik katta oma tegeliku ja prognoositava reguleeritud rändlusteenuste artiklite 6a ja 6b kohase osutamise kogukulu oma tegelikust ja prognoositavast selliste teenuste osutamise kogutulust, taotleda luba lisatasu kehtestamiseks. Nimetatud lisatasu kohaldatakse üksnes sellises ulatuses, mis on vajalik jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste osutamise kulude katmiseks, võttes arvesse kohaldatavaid maksimaalseid hulgihindu.

2. Kui rändlusteenuse osutaja otsustab rakendada käesoleva artikli lõike 1 sätteid, peab ta riigi reguleerivale asutusele esitama viivitamata avalduse ning edastama talle kogu vajaliku teabe kooskõlas artiklis 6d osutatud rakendusaktidega. Rändlusteenuse osutaja ajakohastab seejärel kõnealust teavet iga 12 kuu tagant ning esitab selle riigi reguleerivale asutusele.

3. Pärast rändlusteenuse osutajalt lõike 2 kohase avalduse saamist hindab riigi reguleeriv asutus seda, kas rändlusteenuse osutaja on näidanud, et tal ei ole võimalik oma kulusid lõike 1 kohaselt katta ilma, et see kahjustaks riigisisese hinnamudeli jätkusuutlikkust. Riigisisese hinnamudeli jätkusuutlikkuse hindamine põhineb asjakohastel, rändlusteenuse osutajale eriomastel objektiivsetel teguritel, sealhulgas asjaomasel liikmesriigis rändteenuse osutajate vahel valitsevatel objektiivsetel erinevustel ning riigisiseste hindade ja tulu tasemel. Riigi reguleeriv asutus annab loa lisatasu kehtestamiseks juhul, kui lõikes 1 ja käesolevas lõikes sätestatud tingimused on täidetud.

4. Riigi reguleeriv asutus annab lisatasu kehtestamise loa ühe kuu jooksul pärast rändlusteenuse osutajalt taotluse saamist, välja arvatud juhul, kui taotlus on selgelt põhjendamatu või kui ei ole esitatud piisavalt teavet. Kui riigi reguleeriv asutus leiab, et taotlus on selgelt põhjendamatu või

et esitatud teave ei ole piisav, teeb ta järgmise kahe kuu jooksul pärast seda, kui ta on andnud rändlusteenuse osutajale võimaluse saada ära kuulatud, lõpliku otsuse lisatasu lubamise, muutmise või selle lubamisest keeldumise kohta.

Artikkel 6d

Mõistliku kasutamise poliitika rakendamine ja jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamise jätkusuutlikkus

1. Selleks, et tagada artiklite 6b ja 6c järjepidev kohaldamine, võtab komisjon pärast BERE Ciga konsulteerimist 15. detsembriks 2016 vastu rakendusaktid, millega sätestatakse üksikasjalikud eeskirjad mõistliku kasutamise poliitika rakendamise kohta ning jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamise jätkusuutlikkuse hindamise meetodite ning rändlusteenuse osutaja poolt sellise hindamise eesmärgil esitatava taotluse kohta. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 6 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

2. Kui komisjon võtab vastu rakendusaktid artiklis 6b sätestatud mõistliku kasutamise poliitika rakendamise üksikasjalike eeskirjade kohta, võtab ta arvesse järgmist:

- a) hinnakujunduse ja tarbimisharjumuste areng liikmesriikides;
- b) riigisiseste hinnatasemete ühtsuse määr kogu liidus;
- c) reisimisharjumused liidus;
- d) tähtsate konkurentsi moonutamise oht ning investeerimisstiimulid riigisisestel ja külalastatud turgudel.

3. Kui komisjon võtab vastu rakendusaktid artiklis 6c sätestatud rändlusteenuse osutaja suhtes kohaldatavate jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamise jätkusuutlikkuse hindamise meetodeid käsitlevate üksikasjalike eeskirjade kohta, põhinevad need alljärgneval:

- a) jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste osutamise tegeliku ja prognoositava kogukulu kindlaksmääramine lähtudes tegelikest rändlusteenuste hulgihindadest tasakaalustamata liikluse puhul ning reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil osutamiseks vajalikest ühistest kuludest;
- b) tegeliku ja prognoositava reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil osutamise kogutulu kindlaksmääramine;
- c) reguleeritud rändlusteenuste jaemüügitasandil tarbimine ning riigisisene tarbimine rändlusteenuse osutaja kliendi poolt;
- d) konkurentsi-, hinna- ja tulutase riigisisel turul ning mis tahes tähtsate oht, et riigisiseste jaehindadega toimuv rändlus võiks nende hindade kujunemist tuntuvalt mõjutada.

4. Komisjon vaatab lõike 1 alusel vastuvõetud rakendusaktid turu arengutendentse arvesse võttes perioodiliselt läbi.

5. Riigi reguleeriv asutus kontrollib rangelt mõistliku kasutamise poliitika ja jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamise jätkusuutlikkust puudutavate meetmete rakendamist ning teostab selle üle järelevalvet, võttes võimalikult suurel määral arvesse asjaomasele liikmesriigile eriomaseid asjakohaseid objektiivseid tegureid ning rändlusteenuse osutajate vahelisi objektiivseid erinevusi. Ilma et see piiraks artikli 6c lõikes 3 sätestatud menetluse kohaldamist, jõustab riigi reguleeriv asutus õigeaegselt artiklites 6b ja 6c sätestatud nõuded ning käesoleva artikli lõike 1 kohaselt vastu võetud rakendusaktid. Riigi reguleeriv

asutus võib igal ajal rändlusteenuse osutajalt nõuda lisatasu muutmist või selle kohaldamise peatamist, kui see ei ole kooskõlas artiklitega 6b või 6c. Riigi reguleeriv asutus teavitab komisjoni igal aastal artiklite 6b ja 6c ning käesoleva artikli kohaldamisest.

Artikkel 6e

Reguleeritud rändlusteenuste osutamine jaemüügitasandil

1. Ilma et see piiraks teise lõigu kohaldamist, kui rändlusteenuse osutaja kohaldab lisatasu reguleeritud rändlusteenuste tarbimisele jaemüügitasandil, mis ületab mõistliku kasutamise poliitikaga ette nähtud piire, peab see vastama järgmistele nõuetele (v.a käibemaks):

a) tehtud reguleeritud rändluskõnede, saadetud reguleeritud SMS-rändlussõnumite ja kasutatud reguleeritud andmeside-rändlusteenuste suhtes kohaldatav lisatasu ei tohi ületada vastavalt artikli 7 lõikes 2, artikli 9 lõikes 1 ja artikli 12 lõikes 1 sätestatud maksimaalseid hulgihindu;

b) riigisisese jaehinna ning mis tahes tehtud reguleeritud rändluskõnede, saadetud reguleeritud SMS-rändlussõnumite ja kasutatud reguleeritud andmeside-rändlusteenuste suhtes kohaldatava lisatasu summa ei tohi ületada vastavalt 0,19 eurot minuti eest, 0,06 eurot SMS-rändlussõnumi eest ja 0,20 eurot kasutatud megabaidi eest;

c) vastu võetud reguleeritud rändluskõne suhtes kohaldatav lisatasu ei tohi ületada liidus kehtivate mobiilkõnede lõpetamise tasude kaalutud keskmist, mis on sätestatud kooskõlas lõikega 2.

Rändlusteenuse osutajad ei tohi kohalda lisatasu vastu võetud reguleeritud SMS-rändlussõnumi või rändlühisõnumi suhtes. See ei mõjuta muid kohaldatavaid tasusid, näiteks tasu nende sõnumite kuulamise eest.

Rändlusteenuse osutajad võtavad tehtud ja vastu võetud rändluskõnede eest tasu sekundilise täpsusega. Rändlusteenuse osutajad võivad kohaldada tehtud kõne puhul kõne miinimumkestust, mis ei tohi ületada 30 sekundit. Rändlusteenuse osutajad nõuavad oma klientidelt reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise eest tasu kilobaidipõhiselt, välja arvatud multimeediateenuse (MMS) sõnumid, mille eest võib tasu nõuda ühikupõhiselt. Sellisel juhul ei tohi jaemüügitasu, mida rändlusteenuse osutaja võib oma rändluskliendilt MMS-rändlussõnumite edastamise või vastuvõtmise eest nõuda, reguleeritud andmeside-rändlusteenuse puhul ületada esimeses lõigus sätestatud maksimaalset jaemüügitasu.

Artikli 6f lõikes 1 osutatud ajavahemiku jooksul ei välista käesolev lõige selliseid pakkumisi, mis annavad rändlusklientidele päevatasu või muu kindlaksmääratud perioodilise tasu eest teatava mahu tarbida reguleeritud rändlusteenust, tingimusel et kogu selle mahu tarbimisel ei ületa tehtud ja vastu võetud reguleeritud rändluskõnede, saadetud SMSide ja kasutatud andmeside-rändlusteenuste ühikuhind vastavat riigisisest jaehinda ja käesoleva lõike esimeses lõigus sätestatud maksimaalset lisatasu.

2. Komisjon võtab 31. detsembriks 2015 pärast konsulteerimist BERECiga ja vastavalt käesoleva lõike teisele lõigule vastu rakendusaktid, milles sätestatakse lõike 1 esimese lõigu punktis c osutatud mobiilkõnede lõpetamise tasude kaalutud keskmine. Komisjon vaatab kõnealused rakendusaktid igal aastal läbi. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 6 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Mobiilkõnede lõpetamise tasude kaalutud keskmine põhineb järgmistel kriteeriumidel:

a) mobiilkõnede lõpetamise tasude maksimaalne tase, mida riikide reguleerivad asutused rakendavad turul hulгимүүgi tasandil häälkõnede lõpetamise puhul mobiilsidevõrkude suhtes kooskõlas raamdirektiivi artiklitega 7 ja 16 ja juurdepääsu käsitleva direktiivi artikliga 13, ja

b) abonentide koguarv liikmesriikides.

3. Rändlusteenuse osutajad võivad pakkuda ja rändluskliendid võivad sihilikult valida rändlustariifi, mis erineb kooskõlas artiklitega 6a, 6b, 6c ja käesoleva artikli lõikega 1 sätestatud tariifist, mis läbi nad kasutavad teistsuguseid reguleeritud rändlusteenuste suhtes kohaldatavaid tariife kui neid, mis oleks neile määratud valiku tegemata jätmise korral. Rändlusteenuse osutaja tuleb neile rändlusklientidele meelde neid rändlusteenuse eeliseid, mis nad loobumise kaotavad.

Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, kohaldavad rändlusteenuse osutajad artiklite 6a ja 6b ning käesoleva artikli lõike 1 kohaselt sätestatud tariifi automaatselt kõigi olemasolevate ja uute rändlusklientide suhtes.

Rändlusklient võib igal ajal taotleda kooskõlas artiklitega 6a, 6b, 6c ja käesoleva artikliga 1 sätestatud tariifist loobumist või selle tariifi valimist. Kui rändluskliendid soovivad teadlikult loobuda artiklites 6a, 6b, 6c ja käesoleva artikli lõikes 1 sätestatud tariifist või selle tariifi valida, siis selline üleminek toimub tasuta ühe tööpäeva jooksul taotluse saamisest ning sellega ei kaasne tingimusi või piiranguid, mis on seotud lepingu muude kui rändlusega seotud osadega. Rändlusteenuse osutajad võivad üleminekut edasi lükata seni, kuni varasem rändlustariif on kehtinud kindlaksmääratud miinimumperioodi, mis ei ületa kahte kuud.

4. Rändlusteenuse osutajad tagavad, et mis tahes liiki jaemüügitasandil osutatavaid reguleeritud rändlusteenuseid käsitlevas lepingus on määratletud osutatava reguleeritud rändlusteenuse peamised omadused, sealhulgas eelkõige:

a) konkreetne tariifikava või konkreetsed tariifikavad ja iga tariifikava kohta pakutavate teenuste liigid, sealhulgas side maht;

b) piirangud, mis on kehtestatud nende jaemüügi tasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste tarbimisele, mida osutatakse riigisisese jaehinnaga, eelkõige arvandmed selle kohta, kuidas rakendatakse mõistliku kasutamise poliitikat lähtudes asjaomase jaemüügitasandil osutatava reguleeritud rändlusteenuse peamistest hinnaelementidest, mahust ja muudest parameetritest.

Rändlusteenuse osutajad avaldavad esimeses lõigus osutatud teabe.

Artikkel 6f

Jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasud üleminekuperioodil

1. Ajavahemikul 30. aprillist 2016 kuni 14. juunini 2017 võivad rändlusteenuse osutajad jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste puhul kohaldada lisaks riigisisesele jaehinnale lisatasu.

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ajavahemikul kohaldatakse artiklit 6e *mutatis mutandis*.

Artikkel 7

Reguleeritud rändluskõnede hulgihinnad

1. Keskmise hulgihind, mida külastatava võrgu operaator võib nõuda rändlusteenuse osutajalt külastatavast võrgust alustatud reguleeritud rändluskõne pakkumise eest (sealhulgas kõne alustamise, transiidi ja lõpetamise kulude eest), ei tohi alates 15. juunist 2017 ületada turvalimiiti 0,032 eurot minuti eest. Ilma et see piiraks artikli 19 kohaldamist, on 0,032 eurot keskmise hulgihinna ülempiiriks kuni 30. juunini 2022.

2. Lõikes 1 osutatud keskmine hulgihind kehtib kahe operaatori vahel ning seda arvutatakse 12-kuulise ajavahemiku kohta või siis lühema ajavahemiku kohta, kui lõikes 1 sätestatud keskmine hulgihinna ülempiiri kohaldamisaja lõpuni või 30. juunini 2022 jääb vähem kui 12 kuud.

3. Lõikes 1 osutatud keskmine hulgihinna arvutamiseks jagatakse rändluskõnede hulgiühikust saadud kogutulu asjaomase operaatori poolt asjaomase ajavahemiku jooksul liidu piires rändluse hulgiühikute osutamiseks hulgitasandil tegelikult kasutatud rändlusminutite koguarvuga, mis on saadud sekundilise täpsusega liitmisel, kusjuures selle kohandamisel võetakse arvesse külastatava võrgu operaatori õigust rakendada tasu arvutamisel kõne miinimumkestust, mis ei tohi ületada 30 sekundit.

Artikkel 9

Reguleeritud rändlussõnumite hulgihinnad

1. Alates 15. juunist 2017 ei tohi keskmine hulgihind, mida külastatava võrgu operaator võib nõuda rändlusteenuse osutajalt külastatavast võrgust saadetava reguleeritud rändlussõnumi eest, ületada turvalimiiti 0,01 eurot SMSi kohta, ning ilma et see piiraks artikli 19 kohaldamist, on 0,01 eurot turvalimiidiks kuni 30. juunini 2022.

2. Lõikes 1 osutatud keskmine hulgihind kehtib mis tahes kahe operaatori vahel ja see arvutatakse 12-kuulise ajavahemiku kohta või lühema ajavahemiku kohta, kui 30. juunini 2022 jääb vähem kui 12 kuud.

3. Lõikes 1 osutatud keskmine hulgihinna arvutamiseks jagatakse hulgiühikust kogutulu, mille külastatava võrgu operaator või koduvõrgu operaator on saanud asjaomase ajavahemiku jooksul liidu piires reguleeritud rändlussõnumite saatmise ja edastamise eest, kõnealuse ajavahemiku jooksul asjaomase rändlusteenuse osutaja või koduvõrgu operaatori kaudu saadetud ja edastatud rändlussõnumite koguarvuga.

4. Külastatava võrgu operaator ei tohi rändlusliikluse rändlusteenuse osutajalt või koduvõrgu operaatorilt nõuda lõikes 1 osutatud tasust eraldiseisvat tasu külastatavas võrgus rändlusteenust kasutanud rändlusliiklusele saadetud reguleeritud rändlussõnumi lõpetamise eest.

Artikkel 11

Reguleeritud rändlussõnumite tehnilised omadused

Rändlusteenuse osutaja, riigisiseste teenuste osutaja, koduvõrgu operaator või külastatava võrgu operaator ei või muuta reguleeritud rändlussõnumite tehnilisi omadusi selliselt, et need erineksid riigisisel turul edastatavate SMSide tehnilistest omadustest.

Artikkel 12

Reguleeritud andmeside-rändlusteenuste hulgihinnad

1. Alates 15. juunist 2017 ei tohi keskmine hulgihind, mida külastatava võrgu operaator võib nõuda rändlusteenuse osutajalt külastatava võrgu vahendusel reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise eest, ületada ühe gigabaidi edastatud andmete eest turvalimiiti 7,70 eurot. Keskmine hulgihinna ülempiir langeb 1. jaanuaril 2018 6,00 eurole gigabaidi eest, 1. jaanuaril 2019 4,50 eurole gigabaidi eest, 1. jaanuaril 2020 3,50 eurole gigabaidi eest, 1. jaanuaril 2021 3,00 eurole gigabaidi eest ja 1. jaanuaril 2022 2,50 eurole gigabaidi eest. Ilma et see piiraks artikli 19 kohaldamist, on 2,50 eurot ühe gigabaidi edastatud andmete eest keskmine hulgihinna ülempiiriks kuni 30. juunini 2022.

2. Lõikes 1 osutatud keskmine hulgihind kehtib mis tahes kahe operaatori vahel ja see arvutatakse 12-kuulise ajavahemiku kohta või lühema ajavahemiku kohta, kui 30. juunini 2022 jääb vähem kui 12 kuud.

3. Lõikes 1 osutatud keskmise hulgihinna arvutamiseks jagatakse hulgi müügi kogutulu, mille külastatava võrgu operaator või koduvõrgu operaator on saanud asjaomase ajavahemiku jooksul reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise eest, kõnealuse ajavahemiku jooksul asjaomase rändlusteenuse osutaja või koduvõrgu operaatori poolt kõnealuste teenuste osutamisel tegelikult edastatud andmete kogumahuga megabaitides, arvestatuna kilobaidipõhiselt.

Artikkel 14

Rändluskõnede ja rändlussõnumite jaehindade läbipaistvus

1. Selleks et juhtida rändlusklientide tähelepanu asjaolule, et neile kehtivad kõne tegemisel või vastuvõtmisel või SMSi saatmisel rändlustasud, annab iga rändlusteenuse osutaja kliendile teise liikmesriiki, mis ei ole tema riigisiseste teenuste osutaja asukohariik, sisenemisel sõnumiteenuse abil automaatselt, ilma põhjendamatu viivitusega ja tasuta personaalset baashinnateavet rändlustasude kohta (koos käibemaksuga), mida kohaldatakse selle kliendi suhtes kõnede tegemisel ja vastuvõtmisel ning SMSide saatmisel külastatavas liikmesriigis, välja arvatud juhul, kui klient on teavitanud rändlusteenuse osutajat, et ei soovi nimetatud teenust.

Kõnealune personaalne baashinnateave esitatakse vääringus, milles kliendi riigisiseste teenuste osutaja esitab oma arve, ning see sisaldab teavet:

a) rändluskliendi suhtes liidus kohaldatava mõistliku kasutamise poliitika kohta ning lisatasude kohta, mida kliendilt võidakse nõuda nimetatud mõistliku kasutamise poliitika ületamise korral, ning

b) kooskõlas artikliga 6c kohaldatavate lisatasude kohta.

Teave sisaldab ka lõikes 2 osutatud tasuta numbrit üksikasjalikuma teabe saamiseks ja teavet hädaabiteenuste kasutamise võimaluse kohta Euroopa tasuta hädaabinumbri 112 valimisel.

Iga sõnumi puhul on kliendil võimalus teatada tasuta ja lihtsal viisil rändlusteenuse osutajale, et ta ei soovi automaatset sõnumiteenust. Kliendil, kes on teatanud, et ta ei soovi automaatset sõnumiteenust, on õigus nõuda rändlusteenuse osutajalt igal ajal ja tasuta nimetatud teenust uuesti.

Rändlusteenuse osutajad pakuvad pimedatele või nägemispuudega klientidele esimeses lõigus osutatud personaalset baashinnateavet nende soovi korral automaatselt tasuta häälkõne abil.

Esimest, teist, neljandat ja viiendat lõiku, välja arvatud nendes sisalduvat viidet mõistliku kasutamise poliitikale ja kooskõlas artikliga 6c kohaldatavatele lisatasudele, kohaldatakse ka rändlusteenuse osutajate poolt osutatavate kõne- ja SMS-rändlusteenuste suhtes, mida rändluskliendid kasutavad väljaspool liitu reisides.

2. Lisaks lõikele 1 on kliendil õigus sõltumata oma asukohast liidus taotleda ja saada mobiiltelefonikõne või SMSi kaudu tasuta üksikasjalikumat personaalset hinnateavet külastatavas võrgus kõnede ja SMSide suhtes kohaldatavate rändlustasude kohta, samuti teavet käesoleva määruse alusel kohaldatavate läbipaistvusmeetmete kohta. Taotlus esitatakse rändlusteenuse osutaja poolt selleks otstarbeks määratud tasuta numbrile. Lõikes 1 sätestatud kohustusi ei kohaldata seadmete suhtes, millel ei ole SMS-funktsiooni.

2a) Rändlusteenuse osutaja saadab rändluskliendile teate, kui reguleeritud kõne- ja SMS-rändlusteenuse tarbimise suhtes rakendatav mõistliku kasutamise maht on ära kasutatud või mis tahes artikli 6c kohaselt kohaldatav kasutamise ülempiir. Selles teates näidatakse ära lisatasud, mida kohaldatakse rändluskliendi poolt täiendavalt tarbitavate reguleeritud kõne- või SMS-rändlusteenuste suhtes. Igal kliendil on õigus nõuda rändlusteenuse osutajalt kõnealuste teadete saatmise lõpetamist ning igal ajal ja tasuta nõuda rändlusteenuse osutajalt seda teenust uuesti.

3. Rändlusteenuse osutajad annavad liitumisel kõikidele klientidele täielikku teavet kohaldatavate rändlustasude kohta. Nad annavad oma rändlus klientidele kohaldatavate rändlustasude kohta teavet põhjendamatu viivitusega iga kord, kui tasud muutuvad.

Rändlusteenuse osutajad saavad kõikidele muu tariifi valinud klientidele mõistlike ajavahemike järel meeldetuletuse.

4. Rändlusteenuse osutajad teavitavad oma kliente sellest, kuidas vältida tahtmatu rändlusolukorra juhtumeid piirialadel. Rändlusteenuse osutajad võtavad asjakohaseid meetmeid, et kaitsta oma kliente rändlustasude maksimisest tahtmatu rändlusteenuse eest olukorras, kui kliendid viibivad oma elukohajärgses liikmesriigis.

Artikkel 15

Jaemüügi tasandi andmeside-rändlusteenuste läbipaistvus ja kaitsemehhanismid

1. Rändlusteenuse osutajad tagavad, et nende rändlus kliendid saavad reguleeritud andmeside-rändlusteenuste kasutamise tasu kohta nii enne kui ka pärast lepingu sõlmimist piisavat teavet viisil, mis aitab klientidel mõista kõnealuste teenuste kasutuse rahalisi tagajärgi ning võimaldab neil jälgida ja kontrollida reguleeritud andmeside-rändlusteenustega seotud kulusid kooskõlas lõigetega 2 ja 3.

Kui see on asjakohane, teavitavad rändlusteenuse osutajad oma kliente enne lepingu sõlmimist ja korrapäraselt pärast seda ohust, mis on seotud automaatse ja kontrollimatu andmerändlusühenduse ja andmete allalaadimisega. Lisaks teatavad rändlusteenuse osutajad oma klientidele tasuta ning selgelt ja mõistetavalt, kuidas automaatseid andmerändlusühendusi välja lülitada, et vältida andmeside-rändlusteenuste kontrollimatut tarbimist.

2. Rändlusteenuse osutaja teavitab rändlus klienti automaatsõnumiga, et klient kasutab reguleeritud andmeside- rändlusteenuseid, ning esitab personaalset baashinnateabe lisatasude kohta (vääringus, milles kliendi riigisiseste teenuste osutaja esitab oma arve), mida kohaldatakse kõnealuse rändlus klienti suhtes asjaomases liikmesriigis reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise puhul, välja arvatud juhul, kui klient on teavitanud rändlusteenuse osutajat, et ei soovi nimetatud teavet.

Kõnealune personaalne baashinnateave sisaldab teavet:

a) rändlus klienti suhtes liidus kohaldatava mõistliku kasutamise poliitika kohta ning lisatasude kohta, mida kliendilt võidakse nõuda nimetatud mõistliku kasutamise poliitika ületamise korral, ning

b) kooskõlas artikliga 6c kohaldatavate lisatasude kohta.

Kõnealune teave saadetakse rändlus klienti mobiilseadmesse näiteks SMSiga, elektronpostiga või mobiilseadme hüpikakna kaudu iga kord, kui rändlus klient siseneb liikmesriiki, mis ei ole tema riigisiseste teenuste osutaja asukohariik, ja algatab andmeside-rändlusteenuse esimest korda pärast kõnealusesse liikmesriiki sisenemist. Teave esitatakse siis, kui rändlus klient algatab reguleeritud andmeside-rändlusteenuse, ja seda tehakse tasuta ning sobiva vahendi abil, mis võimaldab seda lihtsalt vastu võtta ja mõista.

Kliendil, kes on rändlusteenuse osutajale teatanud, et ta ei soovi automaatset hinnateavet, on õigus nõuda rändlusteenuse osutajalt igal ajal ja tasuta nimetatud teenust uuesti.

2a) Rändlusteenuse osutaja saadab teate, kui reguleeritud andmeside-rändlusteenuse tarbimise suhtes rakendatav mõistliku kasutamise maht on ära kasutatud või mis tahes artikli 6c kohaselt kohaldatav kasutamise ülempiir. Selles teates näidatakse ära lisatasud, mida kohaldatakse rändluskliendi poolt täiendavalt tarbitavate reguleeritud andmeside-rändlusteenuste suhtes. Igal kliendil on õigus nõuda rändlusteenuse osutajalt kõnealuste teadete saatmise lõpetamist ning igal ajal ja tasuta nõuda rändlusteenuse osutajalt seda teenust uuesti.

3. Kõik rändlusteenuse osutajad peavad andma kõigile oma rändlus klientidele võimaluse valida teadlikult ja tasuta selline moodus, mis annaks õigeaegselt teavet senise tarbimise kohta kas mahu arvestuses või selles vääringus, milles rändlus kliendile esitatakse arve reguleeritud andmeside-rändlusteenuste kasutamise eest, ning mille abil oleks tagatud, et reguleeritud andmeside-rändlusteenuste kasutamise kogukulud (välja arvatud ühikupõhiselt tasutavate MMSide eest) ei ületaks teatavas kindlas ajavahemikus kindlaksmääratud rahalist ülempiiri ilma kliendi selgesõnalise nõusolekuta.

Selleks peab rändlusteenuse osutaja pakkuma kindlaksmääratud kasutusperioodi kohta ühte või mitut rahalist ülempiiri, eeldusel, et klienti on eelnevalt teavitatud ülempiiridele vastavatest mahtudest. Üks nendest ülempiiridest (vaikimisi kokkulepitud rahaline ülempiir) igakuise arveldusperioodi eest nõutavate tasude puhul peab olema ligikaudu 50 eurot (ilma käibemaksuta), kuid mitte üle selle.

Alternatiivina võib rändlusteenuse osutaja seada ülempiiri andmemahule, eeldusel et klienti on ette teavitatud andmemahude maksumusest. Üks nendest ülempiiridest (vaikimisi kokkulepitud andmemahu ülempiir) peab vastama rahasse ümberarvutatuna igakuise arveldusperioodi eest nõutavatele tasudele, mis ei ületa 50 eurot (ilma käibemaksuta).

Lisaks võivad rändlusteenuse osutajad pakkuda oma rändlus klientidele muid limiite, millel on erinevad, st kõrgemad või madalamad igakuised rahalised ülempiirid.

Kõikide klientide suhtes, kes ei ole otsustanud muu ülempiiri kasuks, kohaldatakse teises ja kolmandas lõigus nimetatud vaikimisi kokkulepitud ülempiire.

Iga rändlusteenuse osutaja tagab ka, et rändlus kliendi mobiilseadmesse saadetakse asjakohane teade, näiteks SMSiga, elektronpostiga või arvuti hüpikakna kaudu, kui andmeside-rändlusteenuste kasutamine on jõudnud 80 protsendini kokkulepitud rahalisest või andmemahu ülempiirist. Igal kliendil on õigus nõuda rändlusteenuse osutajalt kõnealuste teadete saatmise lõpetamist ning igal ajal ja tasuta nõuda teenuseosutajalt teenust uuesti.

Juhul kui rahaline või andmemahu ülempiir ületatakse muul moel, saadetakse teade rändlus kliendi mobiilseadmesse. Teates kirjeldatakse korda, mida klient peab järgima, kui ta soovib, et andmeside-rändlusteenuste osutamist jätkataks, ning kulu, mis on seotud iga uue kasutatava ühikuga. Kui rändlus klient ei vasta selliselt, nagu teates viidatud, lõpetab rändlusteenuse osutaja kohe rändlus kliendile reguleeritud andmeside-rändlusteenuste osutamise ja selle eest tasu võtmise seniks, kuni rändlus klient ei ole taotlenud kõnealuste teenuste osutamise jätkamist või taasalustamist.

Kui rändlus klient nõuab rahalise või andmemahu ülempiiri rakendamist või sellest loobumist, tehakse muudatus tasuta ühe tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest ning sellega ei kaasne tingimusi või piiranguid, mis on seotud lepingu muude osadega.

4. Lõikeid 2 ja 3 ei kohaldata mobiilandmesidet kasutavate masinatevaheliste seadmete suhtes.

5. Rändlusteenuse osutajad võtavad asjakohaseid meetmeid, et kaitsta oma kliente rändlustasude maksmisest tahtmatult tarbitud rändlusteenuse eest olukorras, kui kliendid viibivad oma elukohajärgses liikmesriigis. See hõlmab klientide teavitamist sellest, kuidas vältida tahtmatut rändlust piirialadel.

6.

Käesolevat artiklit, välja arvatud lõiget 5, lõike 2 teist lõiku ja lõiget 2a, kohaldatakse käesoleva lõike teises ja kolmandas lõigus sätestatud arvestades ka rändlusteenuse osutajate poolt osutatavate andmeside-rändlusteenuste suhtes, mida rändluskliendid kasutavad väljaspool liitu reisisides.

Kui klient valib lõike 3 esimeses lõigus osutatud mooduse, ei kohaldata lõikes 3 sätestatud nõudeid juhul, kui liiduvälise külastatava riigi külastatava võrgu operaator ei luba rändlusteenuse osutajal jälgida oma klientide teenuse kasutamist reaajas.

Sellisel juhul teavitatakse klienti kõnealusesse riiki sisenemisel ilma põhjendamatu viivitusega ja tasuta SMSiga sellest, et teave tarbimise mahu kohta ja kindlaksmääratud rahalise ülempiiri mitteületamise tagatis ei ole kättesaadavad.

Artikkel 16

Järelevalve ja määruse täitmise tagamine

1. Riikide reguleerivad asutused kontrollivad käesoleva määruse täitmist oma territooriumil ja teostavad selle üle järelevalvet.

Riikide reguleerivad asutused kontrollivad rangelt artikleid 6b, 6c ning artikli 6e lõiget 3 rakendavaid rändlusteenuse osutajaid ning teostavad nende üle järelevalvet.

2. Riikide reguleerivad asutused ja kui see on asjakohane, siis BEREC, teevad käesoleva määruse, eelkõige selle artiklite 6a, 6b, 6c, 6e, 7, 9 ja 12 kohaldamist käsitleva ajakohastatud teabe üldsusele kättesaadavaks kujul, mis tagab kõigile huvitatud isikutele hõlpsa juurdepääsu kõnealusete teabele.

3. Artiklis 19 sätestatud läbivaatamiseks valmistudes kontrollivad riikide reguleerivad asutused rändlus klientidele kõne- ja andmesideteenuste, sealhulgas SMSi ja MMSi jae- ja hulgihindade muutumist, kaasa arvatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 349 osutatud äärepoolseimates piirkondades. Riikide reguleerivad asutused jälgivad ka tahtmatu rändlusolukorra juhtumeid naaberliikmesriigi piirialadel ja kontrollivad, kas võrgukasutuse juhtimise meetodeid kasutatakse klientide kahjuks.

Riikide reguleerivad asutused jälgivad ja koguvad teavet tahtmatu rändlusolukorra juhtumite kohta ning võtavad asjakohaseid meetmeid.

4. Riikide reguleerivate asutustel on õigus nõuda ettevõtjatelt, kellele pannakse käesoleva määrusega kohustusi, et nad esitaksid kogu käesoleva määruse rakendamise ja täitmise tagamise seisukohast vajaliku teabe. Need ettevõtjad esitavad sellise teabe taotluse korral viivitamata ning riigi reguleeriva asutuse nõutava ajakava ja täpsusastme kohaselt.

4a. Kui riigi reguleeriv asutus peab teavet ärisaladuse hoidmist käsitlevate liidu või siseriiklike õigusnormide kohaselt konfidentsiaalseks, tagavad komisjon, BEREC ja teised riigi reguleerivad asutused ärisaladuse hoidmise. Ärisaladuse hoidmine ei takista teabe õigeaegset jagamist riigi reguleeriva asutuse, komisjoni, BERECi ja teiste asjaomaste riigi reguleerivate asutustega käesoleva määruse kohaldamise läbivaatamise, seire ja järelevalve eesmärgil.

5. Riikide reguleerivad asutused võivad omal algatusel sekkuda, et tagada käesoleva määruse täitmine. Eelkõige kasutavad nad vajaduse korral juurdepääsudirektiivi artikli 5 kohaseid volitusi küllaldase juurdepääsu ja omavahelise sidumise tagamiseks, et garanteerida läbivühendatavus ja rändlusteenuste koostalitlusvõime, näiteks juhul, kui klientidel ei ole võimalik vahetada rändlussõnumeid teise liikmesriigi maapealse üldkasutatava mobiilsidevõrgu klientidega seetõttu, et puudub selliste sõnumite edastamist võimaldav leping.

6. Kui riigi reguleeriv asutus leiab, et käesolevas määruses sätestatud kohustusi on rikutud, on tal õigus nõuda rikkumise viivitamatut lõpetamist.

Artikkel 17

Vaidluste lahendamine

1. Liikmesriigis elektroonilise side võrke ja teenuseid pakkuvate ettevõtjate vaheliste vaidluste korral käesolevas määruses sätestatud kohustuste üle kohaldatakse raamdirektiivi artiklite 20 ja 21 kohast vaidluste lahendamise korda.

Külastatavate võrkude operaatorite ja muude operaatorite vahelised vaidlused hulgituru reguleeritud rändlusteenuste osutamiseks vajalike sisendite suhtes kohaldatavate määrade üle võib esitada lahendamiseks pädevale riigi reguleerivale asutusele või raamdirektiivi artiklites 20 ja 21 sätestatud asutustele. Sellisel juhul võib riigi pädev reguleeriv asutus / võivad riigi pädevad asutused konsulteerida BERECiga meetmete asjus, mida raamdirektiivi, eridirektiivide või käesoleva määruse sätete kohaselt tuleb vaidluse lahendamiseks võtta. Kui BERECiga on konsulteeritud, ootab riigi reguleeriv asutus / ootavad riigi reguleerivad asutused enne vaidluse lahendamiseks meetmete võtmist ära BERECi arvamuse.

2. Kui vaidluses käesoleva määruse reguleerimisalasse jääva küsimuse üle osaleb tarbija või lõpptarbija, tagavad liikmesriigid võimaluse kasutada vaidluste kohtuvälise lahendamise korda, mis on sätestatud universaalteenuse direktiivi artiklis 34.

Artikkel 18

Karistused

Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad karistuste kohta, mida kohaldatakse käesoleva määruse rikkumise korral, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Nimetatud karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teatavad neist sätetest komisjonile 30. juuniks 2013 ning annavad viivitamata teada edaspidistest muudatustest.

Artikkel 19

Läbivaatamine

1. Komisjon algatab 29. novembriks 2015 rändluse hulgituru läbivaatamise, pidades silmas selliste meetmete hindamist, mis on vajalikud jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamiseks 15. juuniks 2017. Komisjon vaatab muu hulgas läbi riigisisese hulgiturul valitseva konkurentsi taseme ning eelkõige hindab kantud hulgemüügikulude ja kohaldatud hulgemüügihindade taset ning geograafiliselt piiratud ulatuses tegutsevate operaatorite konkurentsiolekorda, sealhulgas kaubanduslepingute mõju konkurentile ja operaatorite võimet kasutada ära mastaabisäästu. Komisjon hindab samuti rändluse jaeturgude konkurentsi arengutendentse ning täheldatavat konkurentsi moonutamise ohtu ja investeerimisstiimuleid riigisisestel ja külastatud turgudel. Jaemüügitasandil osutatavate

rändlusteenuste lisatasude kaotamiseks vajalike meetmete hindamisel võtab komisjon arvesse vajadust tagada, et külastatava sidevõrgu operaatoritel oleks võimalik katta kõik hulgituru reguleeritud rändlusteenuste osutamisega seotud kulud, sealhulgas ühised kulud. Komisjon võtab samuti arvesse vajadust vältida juurdepääsu püsivale rändlusele või rändlusteenuste anomaalsele või lubamatule kasutamisele muul eesmärgil kui reguleeritud rändlusteenuste osutamine rändlusteenuse osutaja klientidele, kui viimased perioodiliselt liidus reisivad.

2. Komisjon esitab 15. juuniks 2016 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande lõikes 1 osutatud läbivaatamise tulemuste kohta.

Aruandele lisatakse asjakohane seadusandlik ettepanek, millele eelneb avalik konsultatsioon ja mille eesmärk on muuta käesolevas määruses sätestatud reguleeritud rändlusteenuste hulgihindu või pakkuda välja muu lahendus hulgihindade tasandil tuvastatud probleemide lahendamiseks, pidades silmas jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamist 15. juuniks 2017.

3.

Lisaks esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule 15. detsembriks 2018 vahearuande kokkuvõttega jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamise mõju kohta, võttes arvesse kõiki BERECi asjakohaseid aruandeid. Peale selle esitab komisjon pärast BERECiga konsulteerimist Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga kahe aasta järel aruande, lisades asjakohasel juhul käesolevas määruses sätestatud reguleeritud rändlusteenuste maksimaalsete hulgihindade muutmiseks seadusandliku ettepaneku. Esimene aruanne esitatakse 15. detsembriks 2019.

Iga kahe aasta järel esitatavates aruannetes hinnatakse muu hulgas:

- a) teenuste, sealhulgas jaemüügi tasandil osutatavate reguleeritud kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste alternatiivsete teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti, eeskätt pidades silmas tehnika arengut;
- b) konkurentsi taset nii rändluse jae- kui ka hulgiturul, eriti väikeste, sõltumatute või äsja tegevust alustanud operaatorite ja virtuaalsete mobiilsideoperaatorite konkrentsiolukorda, sealhulgas kaubanduslepingute mõju konkrentsile ning operaatorite omavahelise seotuse taset;
- c) mil määral artiklites 3 ja 4 sätestatud struktuursete meetmete ja eelkõige liikmesriikide reguleerivate asutuste poolt esitatud teabe põhjal artikli 3 lõikes 6 sätestatud eelneva loa menetluse rakendamine on andnud tulemusi reguleeritud rändlusteenuste alase konkrentsi arendamisel siseturul;
- d) olemasolevate jaetasandi tariifikavade arengut;
- e) andmeside tarbimise mudelite muutusi nii riigisiseste kui ka rändlusteenuste osas;
- f) riigisiseste võrkude operaatorite võimet säilitada oma riigisisene hinnamudel ning millises ulatuses on artikli 6c kohaselt erandkorras lubatud kohaldada jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasusid;
- g) külastatavate võrkude operaatorite võimet katta hulgituru reguleeritud rändlusteenuste osutamisega seotud tegelikke kulusid;
- h) operaatorite poolt artikli 6d alusel kohaldatava mõistliku kasutamise poliitika mõju, selgitades muu hulgas välja kõik puudused mõistliku kasutamise poliitika kohaldamisel ja rakendamisel.

4.

Selleks et hinnata konkurentsi edenemist kogu liitu hõlmavatel rändlusturgudel, kogub BEREC korrapäraselt riikide reguleerivatelt asutustelt andmeid reguleeritud kõne-, SMS- ja andmeside-rändlusteenuste jae- ja hulgihindade kujunemise kohta, sealhulgas vastavalt tasakaalustatud ja tasakaalustamata liikluse suhtes kohaldatavate tegelike hulgihindade kohta. Samuti kogub BEREC andmeid rändluse hulgi teenuse lepingute kohta, mille suhtes ei kohaldata artiklites 7, 9 ja 12 sätestatud maksimaalseid rändlusteenuste hulgi hindu, ja hulgi müügitasandil rakendatud lepinguliste meetmete kohta, mille eesmärk on vältida püsivat rändlust või hulgi müügitasandil osutatavate rändlusteenuste anomaalset või lubamatut kasutamist muudel eesmärkidel kui reguleeritud rändlusteenuste pakkumine rändlusteenusepakkujate klientidele nende regulaarsete reiside ajal liidus.

Nimetatud andmed esitatakse komisjonile vähemalt kaks korda aastas. Komisjon avalikustab need andmed.

Kogutud andmete põhjal esitab BEREC korrapäraseid aruandeid hinnakujunduse ja tarbimisharjumuste arengu kohta liikmesriikides nii riigisiseste kui ka rändlusteenuste osas ning rändlusteenuse hulgi hindade arengu kohta rändlusteenuste pakkujate vahelise tasakaalustamata liikluse puhul ning selle kohta, millised on seosed jaehindade, hulgi hindade ja rändlusteenuste hulgi müügitasandite vahel. BEREC hindab, kui tihedalt on need elemendid omavahel seotud.

Samuti kogub BEREC igal aastal riikide reguleerivatelt asutustelt teavet operaatorite poolt klientidele pakutavate eri tariifide läbipaistvuse ja võrreldavuse kohta. Komisjon avalikustab need andmed ja tulemused.

Artikkel 20

Teavitamisnõuded

Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõikidest käesoleva määruse kohaste ülesannete täitmise eest vastutavatest riikide reguleerivatest asutustest.

Artikkel 21

Kehtetuks tunnistamine

Määrus (EÜ) nr 717/2007 tunnistatakse kehtetuks vastavalt I lisale alates 1. juulist 2012.

Viiteid kehtetuks tunnistatud määrusele käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja loetakse vastavalt II lisa vastavustabelile.

Artikkel 22

Jõustumine ja kehtivuse kaotamine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* ja selle sätteid kohaldatakse alates kõnealuselt kuupäevast, kui konkreetsetes artiklites ei ole sätestatud teisiti.

Määrus kaotab kehtivuse 30. juunil 2022.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 13. juuni 2012

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

2. Seda kohaldatakse alates 30. aprillist 2016, välja arvatud:

a) juhul kui määruse (EL) nr 531/2012 artikli 19 lõikes 2 osutatud ettepaneku põhjal vastuvõetav seadusandlik akt on kohaldatav 15. juunil 2017, kohaldatakse käesoleva määruse artikli 7 punkti 5 (määruse (EL) nr 531/2012 artiklite 6a kuni 6d osas) ning käesoleva määruse artikli 7 punkti 7 alapunkte a kuni c ja punkti 8 alapunkte a, b ja d alates samast kuupäevast.

Juhul kui nimetatud seadusandlik akt ei ole 15. juunil 2017 kohaldatav, jätkatakse käesoleva määruse artikli 7 punkti 5 (määruse (EL) nr 531/2012 artikli 6f osas) kohaldamist ajani, mil seda hakatakse kohaldama.

Juhul kui nimetatud seadusandlikku akti hakatakse kohaldama pärast 15. juunit 2017, kohaldatakse käesoleva määruse artikli 7 punkti 5 (määruse (EL) nr 531/2012 artiklite 6a kuni 6d osas) ning käesoleva määruse artikli 7 punkti 7 alapunkte a kuni c ja punkti 8 alapunkte a, b ja d selle seadusandliku akti kohaldamise kuupäevast;

b) komisjonile rakendamise volituste andmist, mis on ette nähtud käesoleva määruse artikli 7 punkti 4 alapunktis c ja artikli 7 punktis 5 (määruse (EL) nr 531/2012 artikli 6d ja artikli 6e lõike 2 osas) hakatakse kohaldama alates 29. novembrist 2015;

Euroopa Parlamendi nimel

president

M. SCHULZ

Nõukogu nimel

eesistuja

N. WAMMEN

⁽¹⁾ [ELT C 24, 28.1.2012, lk 131.](#)

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 10. mai 2012. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 30. mai 2012. aasta otsus.

⁽³⁾ [ELT L 171, 29.6.2007, lk 32.](#)

⁽⁴⁾ Vaata I lisa.

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2012. aasta otsus nr 243/2012/EL, millega luuakse mitmeaastane raadiospektripoliitika programm ([ELT L 81, 21.3.2012, lk 7](#)).

⁽⁶⁾ [EÜT L 108, 24.4.2002, lk 7.](#)

⁽⁷⁾ [EÜT L 108, 24.4.2002, lk 21.](#)

⁽⁸⁾ [EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33.](#)

⁽⁹⁾ [EÜT L 108, 24.4.2002, lk 51.](#)

⁽¹⁰⁾ [EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37.](#)

⁽¹¹⁾ [ELT L 114, 8.5.2003, lk 45.](#)

⁽¹²⁾ [EÜT C 165, 11.7.2002, lk 6.](#)

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1211/2009, millega luuakse elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud amet (BEREC) ja büroo ([ELT L 337, 18.12.2009, lk 1](#)).

⁽¹⁴⁾ Komisjoni 17. detsembri 2007. aasta soovitus elektroonilise side sektori asjaomaste toote- ja teenuseturgude kohta, mis vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2002/21/EÜ (elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta) on tundlikud eelneva reguleerimise suhtes ([ELT L 344, 28.12.2007, lk 65](#)).

⁽¹⁵⁾ [ELT C 285 E, 22.11.2006, lk 143.](#)

⁽¹⁶⁾ [ELT L 55, 28.2.2011, lk 13.](#)

⁽¹⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 544/2009, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 717/2007, milles käsitletakse rändlust üldkasutatavates mobiiltelefonivõrkudes ühenduse piires, ning direktiivi 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta ([ELT L 167, 29.6.2009, lk 12](#)).

⁽¹⁸⁾ [ELT L 149, 11.6.2005, lk 22.](#)